

บทที่ 3

โครงการตัวอย่างที่ศึกษา

3.1 โครงการตัวอย่างและเกณฑ์ในการเลือก

ในการศึกษา “แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน” ประเภทโรงแรมตากอากาศ เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ที่ศึกษาควบคู่ไปกับงานวิจัยของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ฯ ซึ่งได้รับมอบหมายจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ (ecotourism) จึงมีการกล่าวถึงสถาปัตยกรรมเพื่อรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวตามรูปแบบดังกล่าว โดยจำเป็นต้องอยู่ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด และรูปแบบทางกายภาพ ที่มีความใกล้เคียงและมีความเป็นไปได้มากที่สุด ดังนั้น จึงมีเกณฑ์ในการคัดเลือกโครงการ โดยคัดเลือกโครงการที่มีแนวทางในการออกแบบโดยให้ความสำคัญต่อการรักษาสภาพแวดล้อม และเคยได้รับรางวัลต่าง ๆ ในการออกแบบ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นโครงการที่มีลักษณะไทยเป็นที่ยอมรับในคุณค่าทางสถาปัตยกรรม และได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ลงในหนังสือหรือวารสารต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. โครงการสถาปัตยกรรมดีเด่น จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์
2. โครงการดีเด่นการอนุรักษ์มรดกไทย จากกรมศิลปากร
3. โครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม จากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
4. โครงการระดับ 5 ดาว ที่มีลักษณะไทย เป็นที่ยอมรับในคุณค่าทางสถาปัตยกรรม โดยได้รับการกล่าวถึงจากสถาปนิก นักวิชาการ หรือ ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารต่าง ๆ
5. โครงการที่เป็น โรงแรมชั้นนำของโลก (leading hotels of the world)
6. โครงการที่มีลักษณะและรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะไทยพื้นถิ่น หรือมีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม โดยไม่มีการทำลายสภาพแวดล้อม

จากเกณฑ์ในการคัดเลือกโครงการตัวอย่างดังกล่าว ทำให้มีการคัดเลือกโครงการตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาได้จำนวน 10 โครงการ ดังต่อไปนี้

1. โรงแรม รีเจนท์ เชียงใหม่ อ. แม่ริม จ. เชียงใหม่
2. โรงแรม รีสอร์ทธรรมชาติอ่างปาง ค. แม่ฮ่องสอน อ. ผ่าง จ. เชียงใหม่
3. โรงแรม รอยัล การ์เด้น วิลเลจ อ. หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์
4. โรงแรม สันติบุรี คู่มือ รีสอร์ท อ. เกาะสมุย จ. สุราษฎร์ธานี
5. โรงแรม คู่มือราชวดี รีสอร์ท ค. อ่าวนาง อ. เมือง จ. กระบี่
6. โรงแรม พระนางอินน์ ค. อ่าวนาง อ. เมือง จ. กระบี่
7. โรงแรม พีพี ปาล์มบีช รีสอร์ท ค. อ่าวนาง อ. เมือง จ. กระบี่
8. โรงแรม เซอร่าตัน แกรนด์ ลาภูน้ำ บีช หาดบางเทา จ. ภูเก็ต
9. โรงแรม เจดีย์ (พันทวีเค็ม) หาดพันทวี จ. ภูเก็ต
10. โรงแรม อมรินทร์ หาดพันทวี จ. ภูเก็ต

3.1.1 โรงแรม รีเจนท์ เชียงใหม่

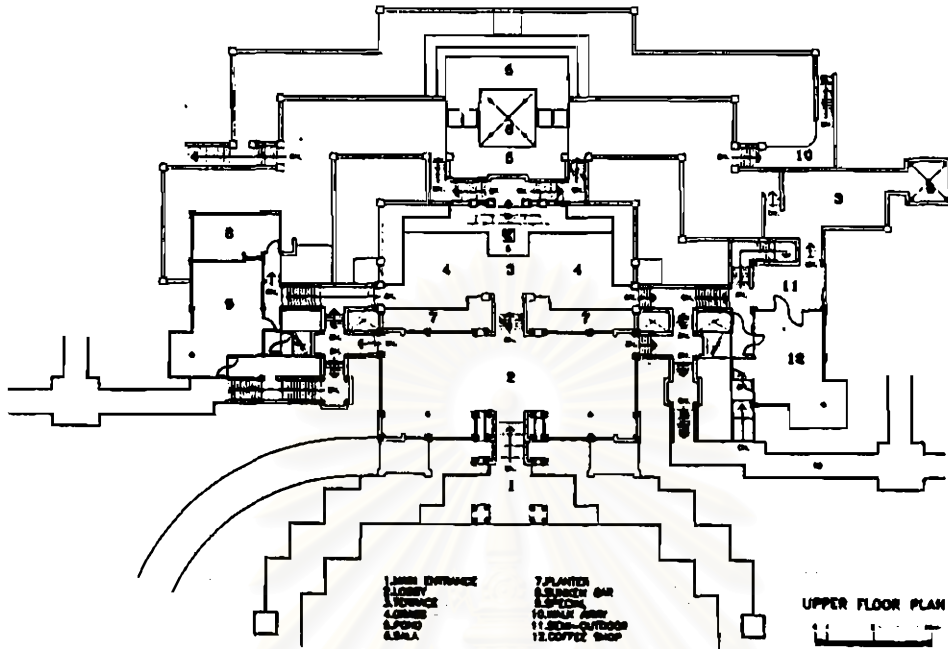
- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โรงแรม รีเจนท์ เชียงใหม่ เป็นโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านการอนุรักษ์มรดกไทย จากกรมศิลปากร พ.ศ. 2539 โดยมีบริษัท แม่ริม เทอร์เรส จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ ออกแบบสถาปัตยกรรมโดยสถาปนิก จุฑาทิพย์ กิตติบุตร ที่ตั้งโครงการอยู่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 6,000 ตารางเมตร บนเนื้อที่ประมาณ 66 ไร่

- การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ที่เป็นทุ่งนาขั้นบันได การจัดกลุ่มอาคารเป็นลักษณะการจัดวางอาคารล้อมที่ว่างตรงกลาง และกลุ่มอาคารทั้งหมดได้จัดวางโดยหันหน้าสู่พื้นที่โล่งที่เป็นนาขั้นบันได สระว่าชนามีทางเดินเชื่อมแบบไม่มีหลังคาคลุมเชื่อมแต่ละกลุ่มอาคาร

ภาพที่ 3.1: แสดงผังพื้นที่บริเวณโถงต้อนรับ โรงแรม ริเจนท์ เชียงใหม่

(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

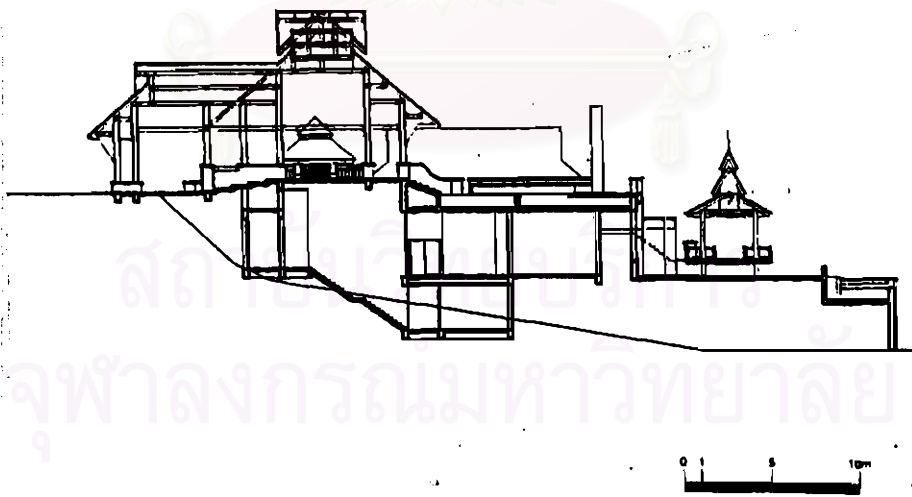
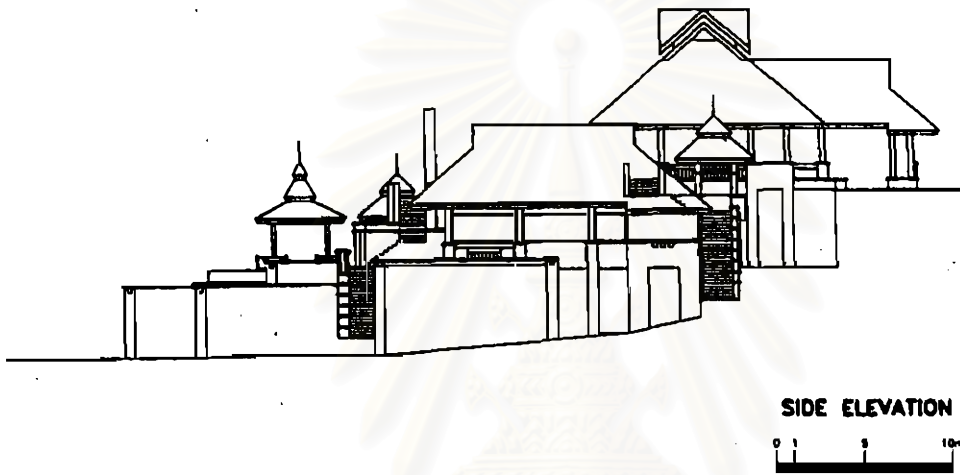
ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากสำรวจทางกายภาพ พบว่า เป็นลักษณะเรือนกาแล ส่วนล่างของอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กและส่วนบนเป็นอาคาร ไม้ หลังคามุงด้วยกระเบื้องเป็นเกล็ด

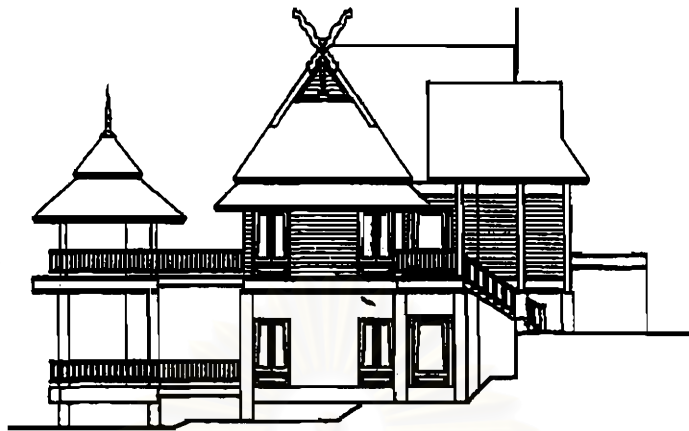
ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า ลักษณะสถาปัตยกรรมสะท้อนเอกลักษณ์ของการปลูกเรือนกาแล ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ และเป็นสัญลักษณ์ของวิวัฒนาการของชนในล้านนา (ดูภาพ

3.4)

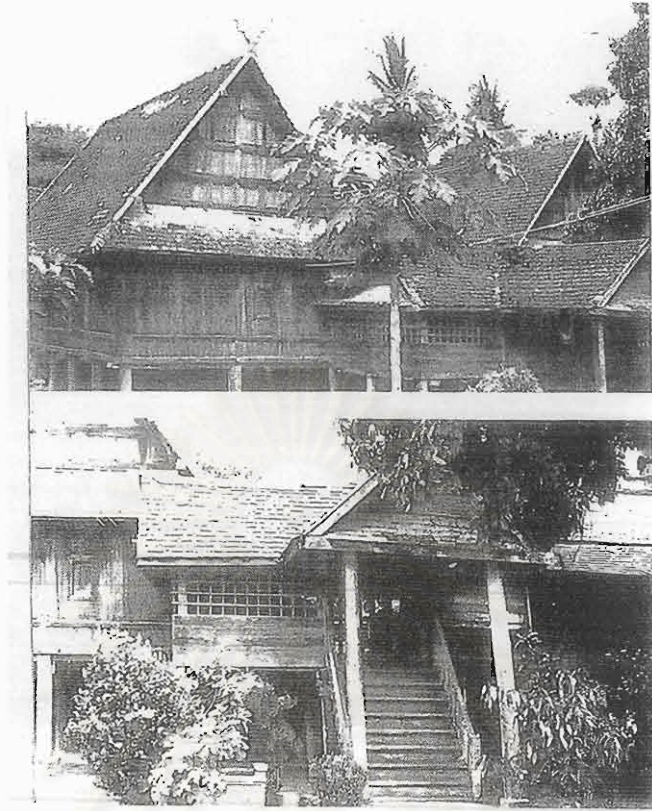
ภาพที่ 3.2: (บน) แสดงรูปด้านหน้าส่วนค็อนรับ
(กลาง) แสดงรูปด้านข้างส่วนค็อนรับ
(ล่าง) แสดงรูปตัดบริเวณโถงค็อนรับ

ภาพที่ 3.3: (บน) แสดงรูปด้านส่วนห้องพัก
(ล่าง) แสดงรูปตัดส่วนห้องพัก

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า โครงการได้ใช้ประโยชน์จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ คือ ชุมนาน้ำบันได ในการจัดภูมิทัศน์ มีการจัดสภาพแวดล้อมโดยการเพิ่มสระบัว และนำรูปปั้นต่าง ๆ มาเป็นองค์ประกอบในการจัดภูมิทัศน์ นอกจากนี้ยังมีการปลูกต้นไม้ประเภทไม้ดอกและไม้พุ่มเตี้ย เพื่อปลูกเสริมระหว่างต้นไม้เดิม

ภาพที่ 3.4: แสดงลักษณะของเรือนกาแล (เจดีย์ว ปิยะชน, 2532: 49)

ภาพที่ 3.5: แสดงลักษณะสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

ภาพที่ 3.6: แสดงลักษณะสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การออกแบบตกแต่งภายใน ส่วนกัตอาคารและส่วนต้อนรับเน้นบรรยากาศแบบเชื่อมต่อระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร โดยการเปิดประตูกว้าง และผนังเตี้ย การตกแต่งเน้นความเรียบง่าย และการลงตัวของงานสถาปัตยกรรมในส่วนของโครงสร้างที่เป็นไม้ วัสดุที่เป็นส่วนประดับตกแต่งส่วนใหญ่เป็นไม้สัก และวัสดุที่ทำได้ในท้องถิ่น

(5) วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นแบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก และโครงสร้างไม้

ก. หลังคา ลักษณะหลังคาที่พบเห็นจากภาพถ่าย เป็นลักษณะหลังคาทรงจั่วมนิลามีกาแล ความเอียงลาดของหลังคาสูงชัน มีชายคาชั้นยาว และมีการใช้กระเบื้องเป็นเกล็ดไม้สักเป็นวัสดุมุงหลังคา

ข. พื้น บริเวณโถงต้อนรับและพื้นที่ของห้องพัก มีการใช้ไม้กระดานเป็นวัสดุปูพื้น ส่วนพื้นระเบียงห้องอาหาร และทางเดินเชื่อมภายนอกอาคารบางจุดได้มีการใช้หินทรายเป็นวัสดุปูพื้น

ค. ผนัง ลักษณะทั่วไปของผนังอาคารส่วนล่าง เป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนทาสี และ ส่วนบนของอาคารเป็นผนังไม้ตีตามแนวนอน

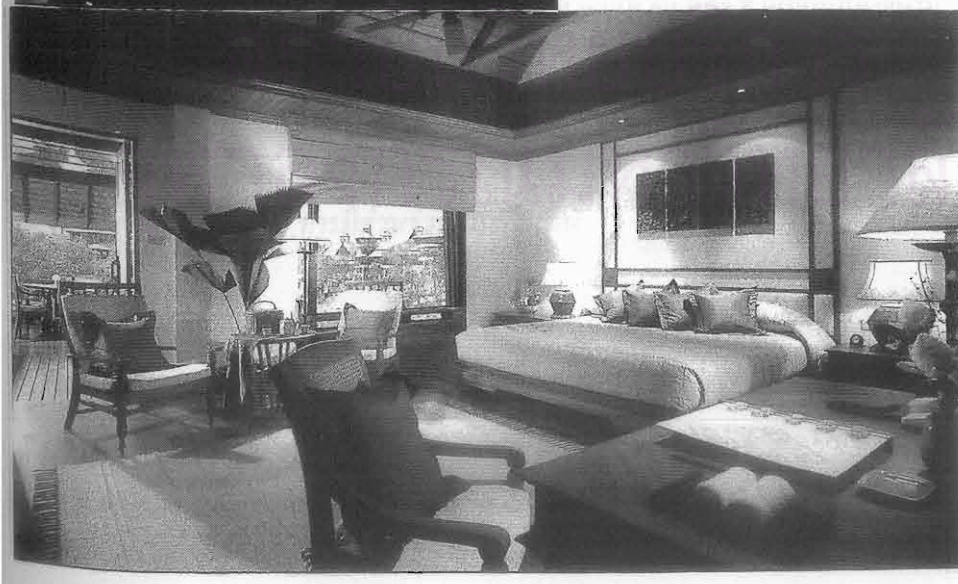
(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดในด้านการออกแบบงานระบบ

ภาพที่ 3.7: (บน) ลักษณะสถาปัตยกรรมภายในโถงต้อนรับ
(ล่าง) ลักษณะสถาปัตยกรรมภายในส่วนห้องพัก

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำใช้ทั้งหมดภายในโครงการได้มาจากบ่อบาดาลภายในโครงการ ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบรวม (central system) โดยน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะนำกลับมาใช้รดต้นไม้ในโครงการ

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะมีการใช้ระบบแยกประเภทวัสดุ หรือระบบหมุนเวียน (recycling system) โดยมีรถขององค์การบริหารส่วนตำบลมารับไปกำจัดอีกทอดหนึ่ง

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

โครงการโรงแรม รีเจนท์ เชียงใหม่ เป็นโครงการที่การออกแบบ โดยถือตามมาตรฐาน พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และตาม พ.ร.บ. โรงแรม ปี พ.ศ. 2478

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางภาพถ่าย และตรวจสอบผังบริเวณของโครงการ พบว่า อาคารที่ชิดเขตที่ดินเอกชน ระยะถอยร่นเกิน 4 เมตร ระยะห่างระหว่างอาคารนั้นมีการวางแบบกระจายตัวห่าง ๆ

ข. ความสูงของตัวอาคาร

อาคารที่ปลูกสร้างทั้งโครงการมีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น เมื่อมองจากภายนอกโครงการแทบจะมองไม่เห็นตัวอาคาร เนื่องจากมีแนวต้นไม้เป็นส่วนกำบังตลอด

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจผังบริเวณ พบว่า สัดส่วนของพื้นที่ว่างมีมากกว่า 60%

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าโครงการจะมีห้องพักไม่เกิน 80 ห้อง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าจะต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่โครงการก็ได้มีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีการศึกษาผลกระทบต่อสังคมอีกด้วย

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า การออกแบบส่วนใหญ่มีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น แรงงานก่อสร้างส่วนใหญ่ก็เป็นแรงงานในท้องถิ่น นอกจากนี้นโยบายในการบริหารรวมถึงการว่าจ้างพนักงานก็เป็นพนักงานในท้องถิ่นมากกว่า 60 %

3.1.2 โรงแรม รีสอร์ทธรรมชาติอ่างขา

- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โครงการโรงแรม รีสอร์ทธรรมชาติอ่างขาเป็นโครงการหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยร่วมดำเนินการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่บริเวณสถานีเกษตรหลวงอ่างขา ตำบลแม่ฮ่องสอน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ออกแบบสถาปัตยกรรมโดยบริษัท สถาปนิกเสาศอก จำกัด โครงการประกอบด้วยห้องพักแบบมาตรฐานจำนวน 72 ห้อง และห้องชุด จำนวน 2 ห้อง

- การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

จากการสำรวจทางกายภาพ และตรวจสอบผังบริเวณของโครงการ พบว่า พื้นที่ดั้งเดิมมีลักษณะเป็นที่ราบและที่ลาดสูง (contour) การวางผังของโครงการเป็นแบบกระจายตัว ผังหลักของโครงการได้มีการแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ส่วนจอดรถ ส่วนอาคารหลัก ส่วนบริการ ส่วนที่พัก และส่วนกิจกรรม การวางผังแบบกระจายตัว เชื่อมต่อด้วยทางเดินแบบไม่มีหลังคาคลุม ไม่มีการตัดต้นไม้ และการทำลวดลายภาพโดยไม้จำปูน ในส่วนของบ้านพักเป็นแบบบังกาโล โดยแต่ละหลังสามารถมองเห็นวิวภูเขาได้อย่างทั่วถึง

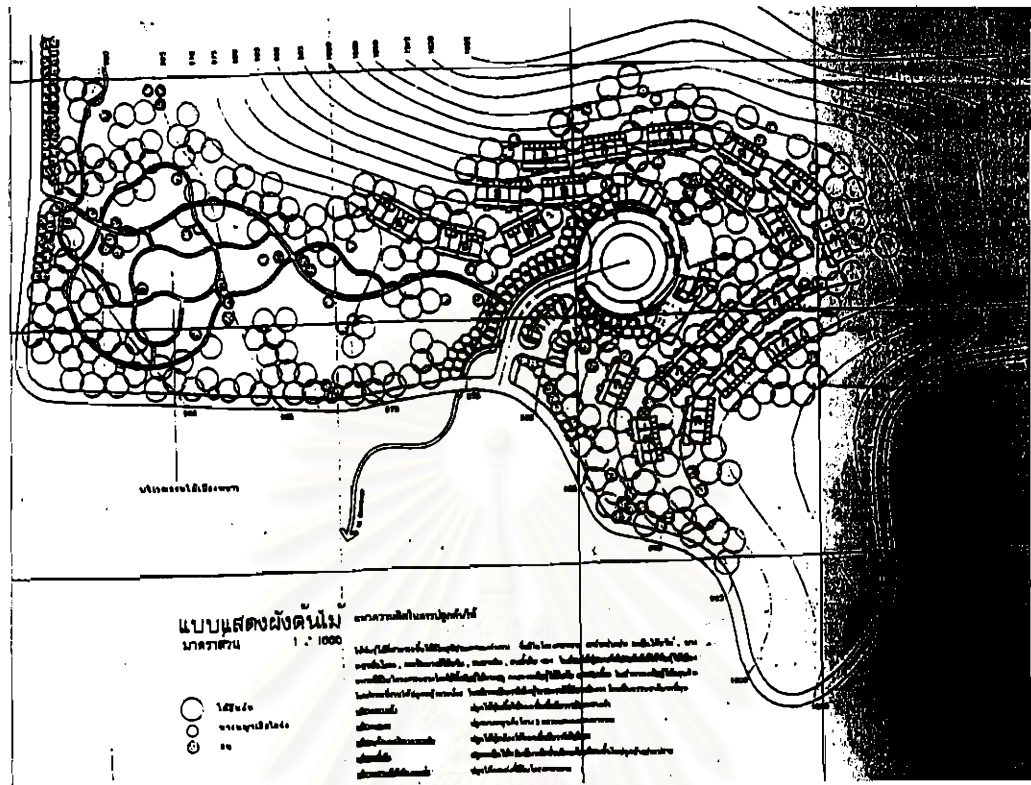
(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารโดยรวมเป็นอาคารชั้นเดียว หลังคาทรงจั่วมนิลา ไม่มีกาแล และทรงจั่วมีการลดชั้นของหลังคา บ้านพักเป็นแบบบังกาโลชั้นเดียวยกพื้นสูง

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นแบบล้านนาประยุกต์ อาคารชั้นเดียวยกพื้นสูง หลังคาทรงจั่วผสมกับทรงจั่วมนิลา มีการซ้อนชั้นของหลังคา ชายคาชั้นยาว ลักษณะนี้พบได้ทั่วไปในบ้านแบบล้านนา

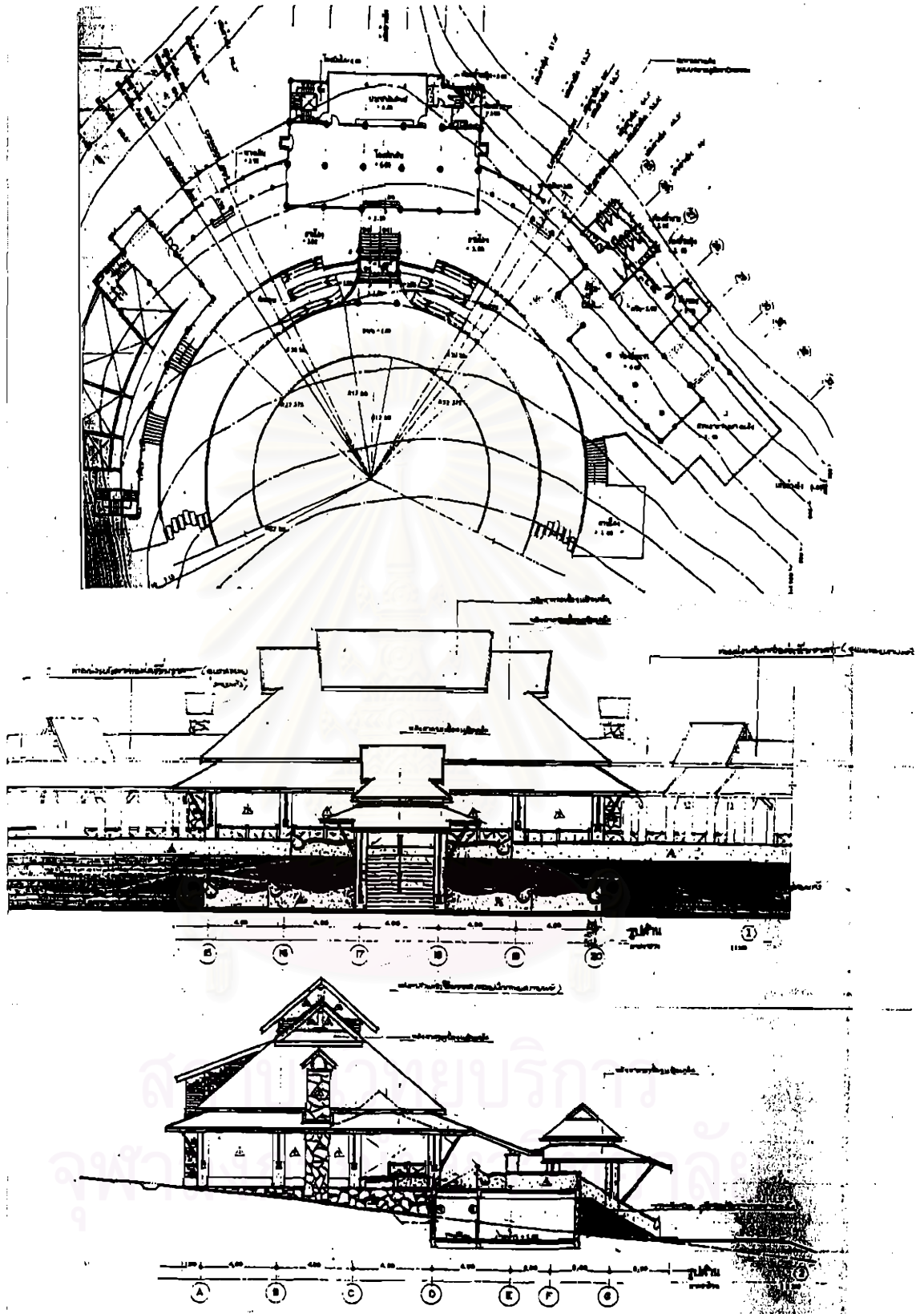
ภาพที่ 3.8: แสดงผังบริเวณโครงการโรงแรม รีสอร์ทธรรมชาติอ่างทอง

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการนี้มีการใช้ประโยชน์จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ซึ่งเป็นป่าโปร่งในการจัดภูมิทัศน์ โดยเพิ่มเติมลงไปเฉพาะ ไม้ดอกไม้ประดับเท่านั้น

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

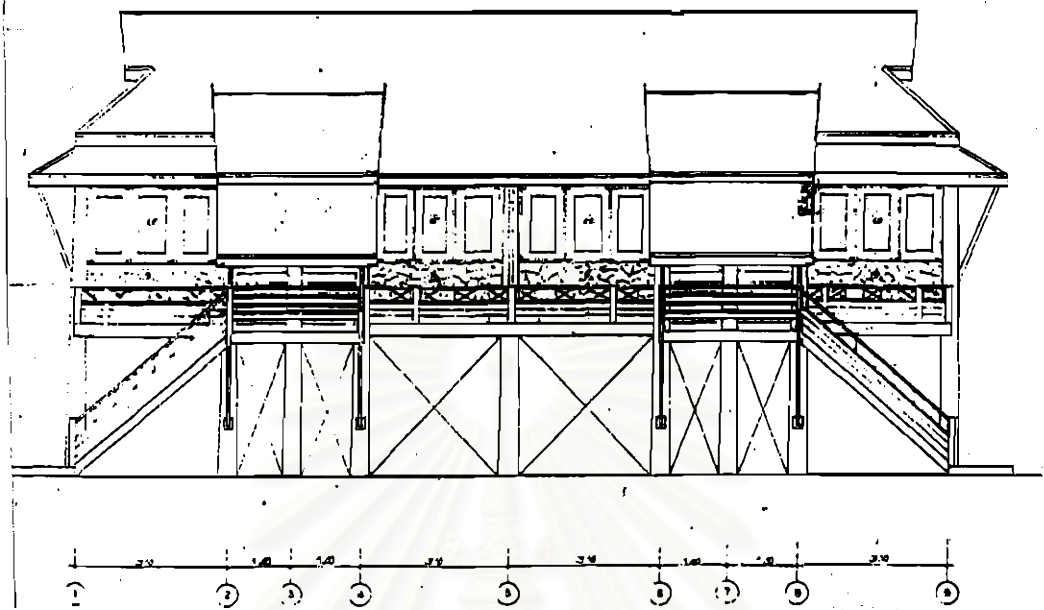
การออกแบบตกแต่งภายใน ส่วนต้อนรับ และส่วนกักตักอาคาร จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า เน้นการคงตัวของโครงสร้างอาคารและความเรียบง่าย โดยวัสดุปูพื้นใช้กระเบื้องดินเผา สลับกับกรวดล้าง อีกทั้งยังมีการนำหินภูเขาในพื้นที่มาใช้ประดับผนัง และส่วนของเคาท์เตอร์เน้นการใช้ไม้ในการตกแต่งภายใน โดยเฉพาะไม้สัก ในส่วนของห้องพักมีการตกแต่งโดยเน้นการใช้ไม้สักผสมผสานกับผ้าไทยพื้นเมืองของเชียงใหม่

ภาพที่ 3.9: (บน) แสดงผังพื้นอาคารกลาง

(กลาง) แสดงรูปด้านหน้าอาคารกลาง

(ล่าง) แสดงรูปด้านข้างอาคารกลาง

ภาพที่ 3.10: แสดงรูปด้านของอาคารบ้านพัก

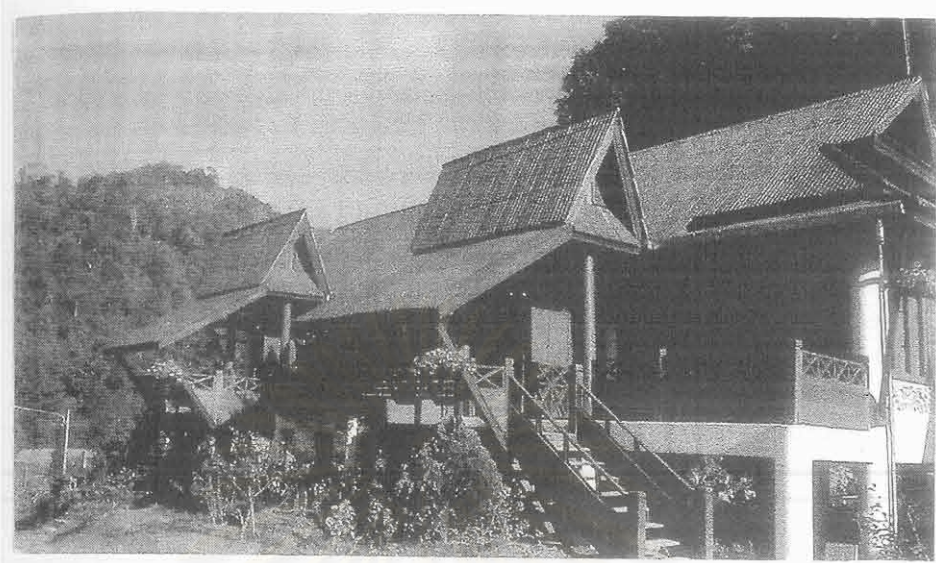
(5) วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นระบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กผสมกับโครงสร้างไม้

ก. หลังคา โครงสร้างหลังคาเป็นไม้เนื้อแข็ง วัสดุผนังหลังคาเป็นกระเบื้องถูกผูกลอนเล็กสีน้ำตาล

ข. พื้น โดยทั่วไปเป็นพื้นไม้ ในส่วนของส่วนค้ำยันและกัศดาการเป็นพื้นกระเบื้องดินเผาสลับกับกรวดล้าง พื้นทางเดินเป็นคอนกรีตหยาบ และหินภูเขาที่ได้จากการตัดถนนขึ้นคอกอย่างบาง

ค. ผนัง โดยทั่วไปผนังก่ออิฐฉาบปูนทาสี สลับกับผนังไม้ตีตามนอน บางส่วนก็มีการนำหินภูเขาที่ได้จากการตัดถนนขึ้นคอกอย่างบางมาเป็นส่วนประดับผนังของบ้านพัก และเตาผิงในส่วนของโถงค้ำยัน

ภาพที่ 3.11: แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมของอาคารบ้านพัก

ภาพที่ 3.12: แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดด้านการออกแบบงานระบบในส่วนของห้องพัก (ยกเว้นส่วนต้อนรับ และห้องอาหาร ที่เปิดโล่ง) โครงการนี้มีการใช้เครื่องปรับอากาศ คือ เครื่องทำความร้อนในช่วงฤดูหนาว

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำใช้ภายในโครงการส่วนใหญ่ได้มาจากน้ำของโครงการหลวง โดยน้ำอีก ส่วนหนึ่งได้มาจากน้ำฝน ระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบรวม (central system) น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วก็นำกลับมาใช้ในการรดต้นไม้ในโครงการและแปลงเกษตรของโครงการหลวง

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะได้นำระบบแยกวัสดุหรือระบบหมุนเวียนมาใช้ (recycling system) ส่วนขยะที่เป็นอินทรีย์วัตถุได้นำเข้าเครื่องบดและหมักเป็นปุ๋ยนำกลับไปใช้สำหรับสวนของโรงแรมและสถานีเกษตรหลวง

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

โครงการนี้ออกแบบตามมาตรฐาน พ.ร.บ. โรงแรมปี พ.ศ. 2478 พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ก. ระยะเวลาขร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารทั้งหมดภายในโครงการมีการวางตัวแบบกระจายและมีระยะห่างระหว่างอาคารค่อนข้างมาก

ข. ความสูงของตัวอาคาร

อาคารทั้งหมดภายในโครงการ เป็นอาคารชั้นเดียวหลังคาทรงสูง ดังนั้นจึงไม่สร้างผลกระทบด้านมลพิษแก๊สที่ร้อนอบข้าง เนื่องจากกลุ่มของอาคารเป็นลักษณะ Low - rise แทรกตัวอยู่ในอ้อมเขาที่โอบล้อมโดยรอบโครงการ

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจทางกายภาพและผังบริเวณของโครงการ พบว่า พื้นที่ว่างของโครงการมีมากกว่า 70 % ของพื้นที่ทั้งหมด

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าโครงการจะมีห้องพักไม่เกิน 80 ห้อง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าจะต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แต่โครงการก็ได้มีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีการศึกษาผลกระทบต่อสังคมอีกด้วย

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จุดประสงค์หลักของโครงการนี้ก็คือต้องการพัฒนาชุมชนคอชอย่างขางให้มีความเจริญโดยไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย ดังนั้น พื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นทั้งในด้านการออกแบบและการจัดการ

3.1.3 โปรแกรม รอยัล การ์์เด็น วิลเลจ

• รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โรงแรม รอยัล การ์์เด็น วิลเลจ เป็นโครงการที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม จากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2536 นอกจากนี้ยังเป็นโครงการที่ได้รับการยอมรับในคุณค่าทางสถาปัตยกรรม และเป็นโครงการที่ได้รับการเผยแพร่ตีพิมพ์ลงในนิตยสารหลายฉบับ ออกแบบสถาปัตยกรรมโดยสถาปนิก จุฑาทันท์ กิตติบุตร ที่ตั้งโครงการอยู่บริเวณถนนเพชรเกษม อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการประกอบด้วยห้องพักจำนวน 162 ห้อง

• การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพและข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

ลักษณะการจัดกลุ่มอาคารของโครงการ มีการแบ่งอาคารออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนโถงต้อนรับและส่วนอาคารห้องพัก โดยส่วนของโถงต้อนรับจะมีลานโถงและมีสระบัวขนาดใหญ่

ในขณะที่กลุ่มอาคารห้องพักจะอยู่บริเวณใกล้ทะเลและมีการจัดวางล้อมรอบสระว่ายน้ำ กลุ่มอาคารห้องพักประกอบด้วยอาคาร 3 หลังล้อมคอร์ท ลักษณะของทางเดินเชื่อมจากโถงต้อนรับไปยังแต่ละกลุ่มของอาคารห้องพักเป็นแบบทางเดินเชื่อมไม่มีหลังคาคลุม ภายภาคตั้งเดิมของพื้นที่โครงการเป็นที่ราบบริเวณชายหาดซึ่งเป็นสวนมะพร้าวและป่าโปร่ง

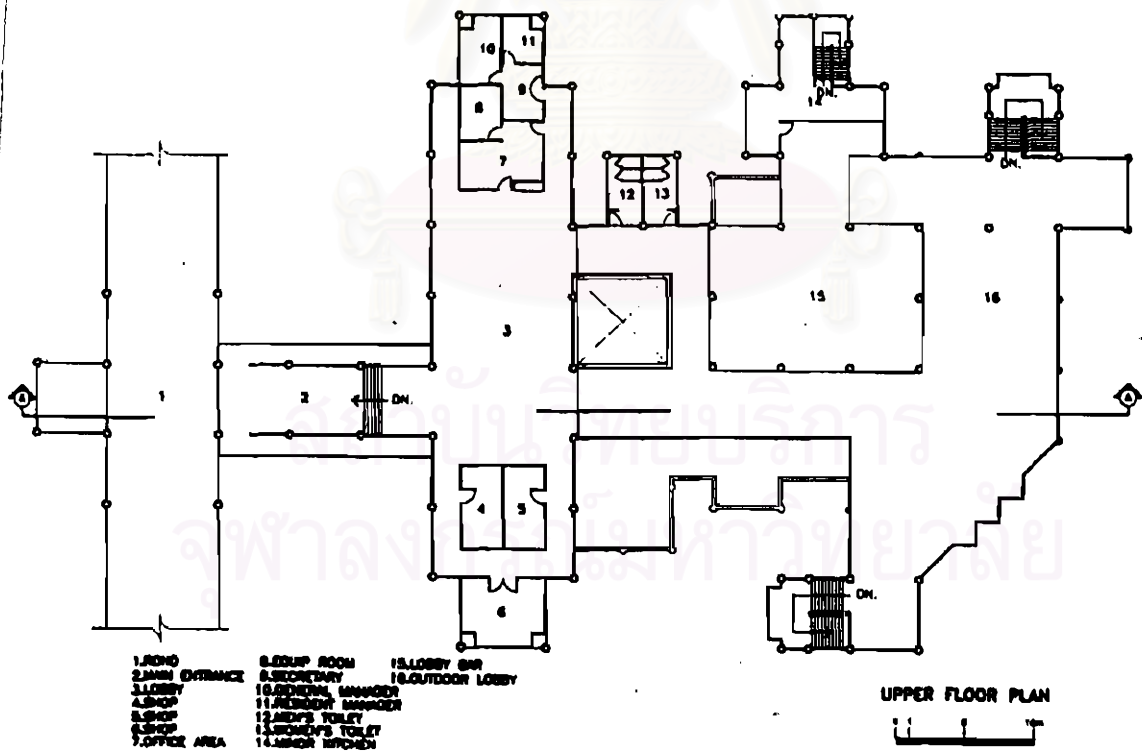
(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

รูปแบบสถาปัตยกรรมของโครงการได้นำลักษณะไทยในอดีตมาใช้ได้อย่างเด่นชัด เช่น หลังคาจั่วทรงสูงและวัสดุผนังทึบที่เป็นกระเบื้องดินเผา เป็นต้น การจัดกลุ่มของอาคารและลักษณะทางสถาปัตยกรรมได้รับอิทธิพลของเรือนไทยเดิมอย่างเด่นชัด

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารทรงไทยของโครงการได้สะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม คือ เรือนไทยเดิม หรือเรือนไทยภาคกลาง ซึ่งพบได้ทั่วไปในภูมิภาคนี้ (ดูภาพ 3.14)

ภาพที่ 3.13: แสดงผังพื้นที่บริเวณโถงต้อนรับ

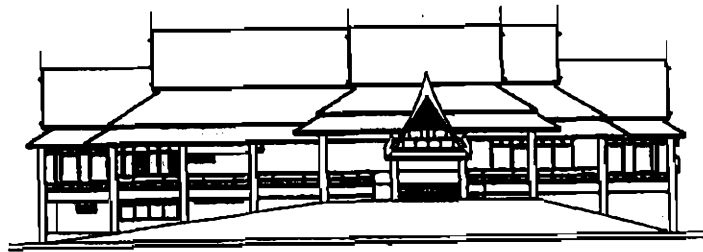
ภาพที่ 3.14: แสดงลักษณะการจัดกลุ่มอาคารของเรือนไทยเดิม (ฤทัย โจจงรัก, 2539: 55)

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางอากาศ พบว่า โครงการเน้นเรื่องการจัดภูมิทัศน์เป็นจุดเด่น โดยการจัดภูมิทัศน์จะเน้นที่ความร่มรื่นของต้นไม้ซึ่งอยู่ใกล้อาคาร นอกจากนี้ยังได้ใช้ประโยชน์จากสระบัวขนาดใหญ่ซึ่งขุดไว้เพื่อรองรับน้ำจากผิวดิน และจากน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การออกแบบตกแต่งภายในเน้นลักษณะไทยที่เด่นชัด และมีการใช้ไม้เป็นหลักในการตกแต่ง ส่วนโถงต้อนรับและภัตตาคารเน้นบรรยากาศเชื่อมต่อบนระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร ซึ่งมีลักษณะเป็นสวนแบบไทย ๆ การตกแต่งภายในส่วนหนึ่งเกิดจากความลงตัว of โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม การตกแต่งภายในห้องพักก็ใช้แนวความคิดและรูปแบบเดียวกัน คือ เน้นความเรียบง่ายแบบไทย ๆ

FRONT ELEVATION

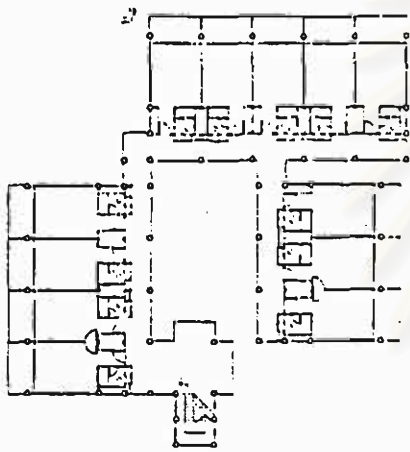
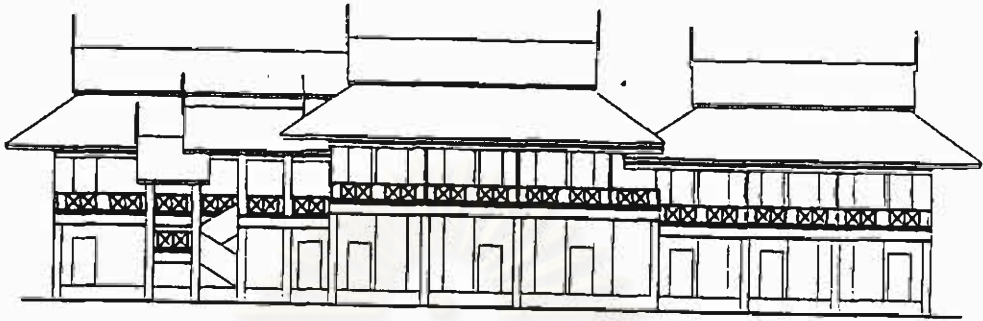
SIDE ELEVATION

SECTION ① - ②

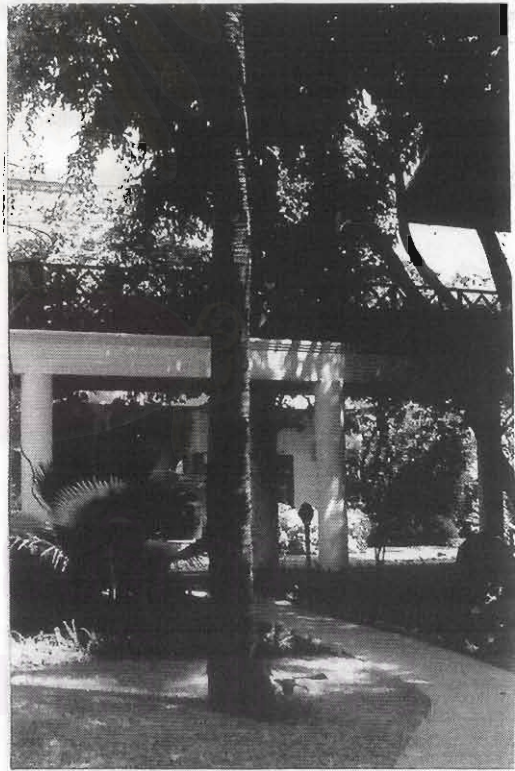
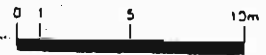

ภาพที่ 3.15: (บน) แสดงรูปด้านหน้าส่วนต้อนรับ
 (กลาง) แสดงรูปด้านข้างส่วนต้อนรับ
 (ล่าง) แสดงรูปตัดส่วนต้อนรับ

FLOOR PLAN

SIDE ELEVATION

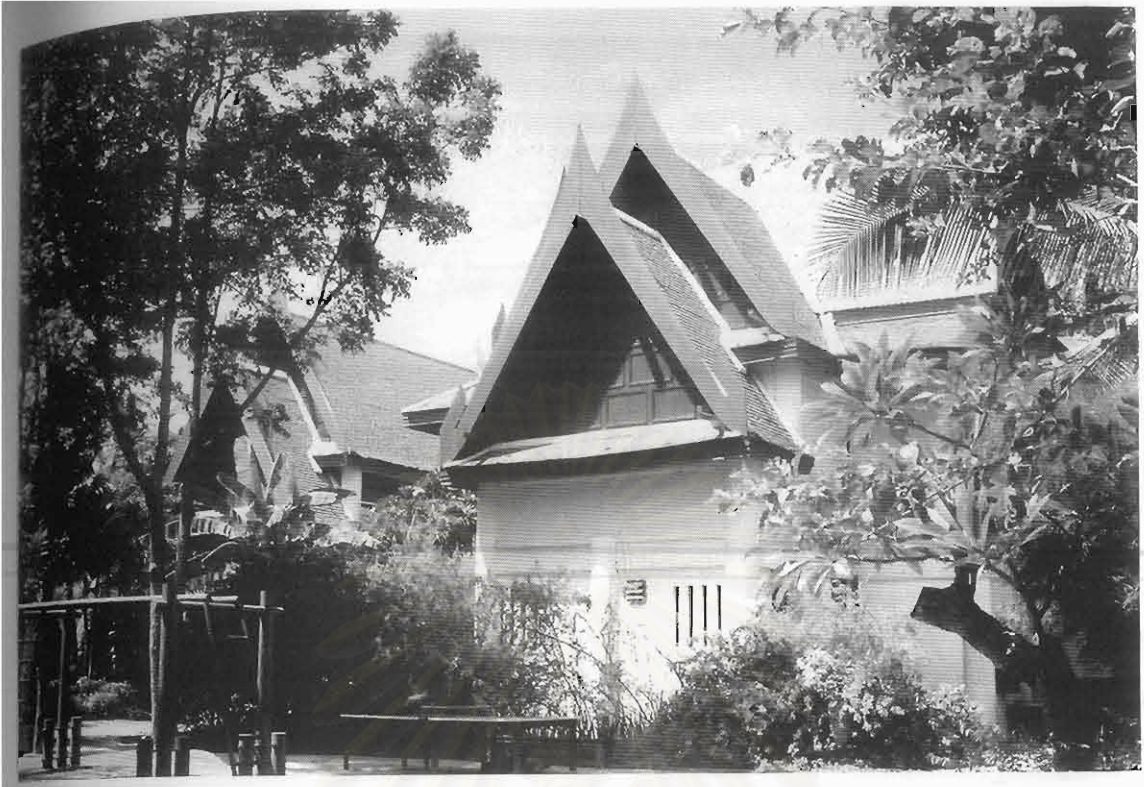

สถาบันวิท
จุฬาลงกรณ์

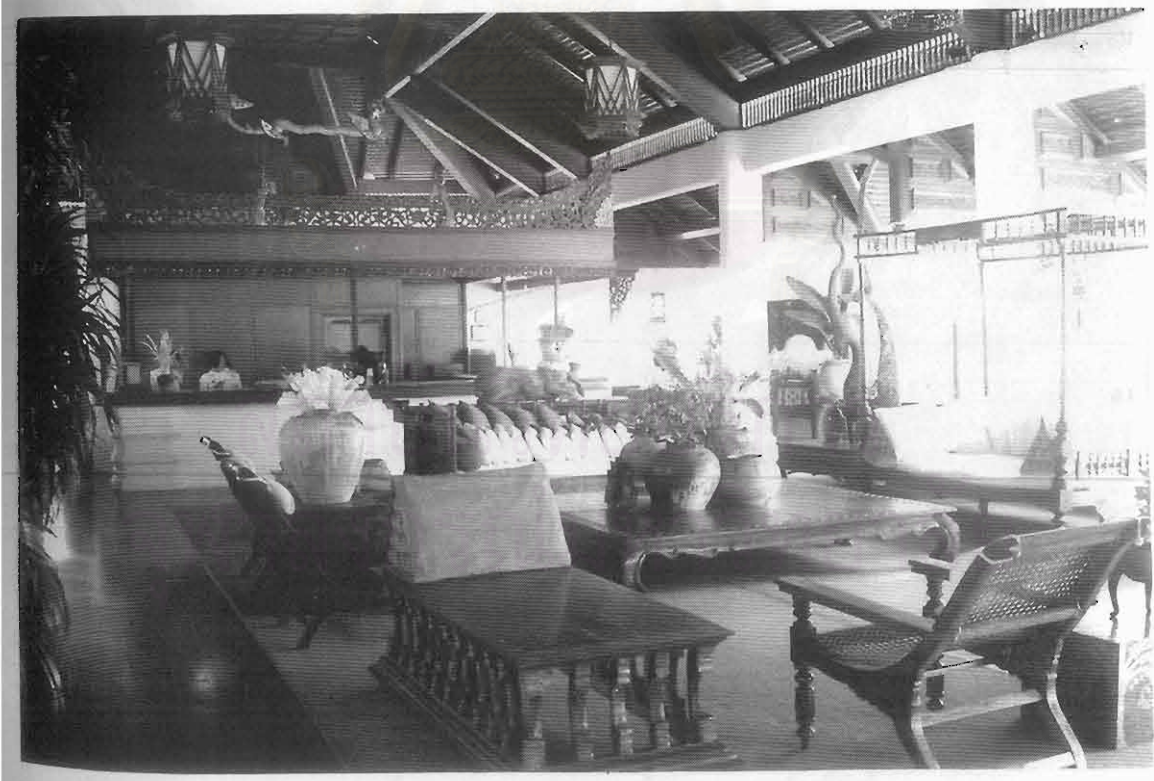
ภาพที่ 3.16: (บน) แสดงรูปด้านอาคารห้องพัก

(กลาง) แสดงแปลนห้องพัก

(ล่างขวา) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมสวนห้องพัก

ภาพที่ 3.17: แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมของโครงการ

ภาพที่ 3.18: แสดงลักษณะของสถาปัตยกรรมภายในของโครงการ

ภาพที่ 3.19: (บน) แสดงบรรยากาศโดยรวมของการจัดภูมิทัศน์
(ล่าง) แสดงลักษณะการจัดภูมิทัศน์ด้านหน้าส่วนต้อนรับ

(5) วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นระบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กผสมกับโครงสร้างไม้

ก. หลังคา เป็นหลังคาทรงจั่วมีปีกนก มีความลาดเอียงของหลังคาสูงชัน มีปั้นลม มีหาง มีหน้าจั่วแบบใบปรีอ มีชายคาอื่นฮาว และมีการใช้กระเบื้องดินเผาสีเหลืองเป็นวัสดุุมหลังคา

ข. พื้น มีการใช้ไม้เป็นวัสดุปูพื้นบริเวณโถงต้อนรับ ดังนั้น ลักษณะของพื้นจึงมีลักษณะของถาไม้ธรรมชาติ ส่วนพื้นบริเวณพื้นที่ว่างภายนอกเชื่อมระหว่าง อาคารโถงต้อนรับกับอาคารภัตตาคาร ใช้กระเบื้องดินเผาเป็นวัสดุปูพื้น

ค. ผนัง ลักษณะทั่วไปของผนังอาคาร เป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนทาสีขาว และบางอาคารห้องพักมีการใช้วัสดุผนังเป็น ไม้เทียม

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดด้านการออกแบบงานระบบต่าง ๆ ในส่วนของห้องพัก (ชกเว้น ส่วนโถงต้อนรับ และห้องอาหาร ซึ่งเปิดโล่งและปรับอากาศโดยวิธีธรรมชาติ)

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำที่ใช้ในโครงการ ได้มาจากบ่อบาดาลภายในโครงการ ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบรวม (central system) โดยน้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดแล้วจะนำกลับมาใช้รดต้นไม้ในโครงการ อีกครั้งหนึ่ง

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะใช้ระบบแยกประเภทวัสดุหรือระบบหมุนเวียน (recycling system) โดยมีรถของเทศบาลมารับไปกำจัดอีกทอดหนึ่ง

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่มีผลบังคับใช้ต่อโครงการนี้ คือ พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร โดยกระทรวงมหาดไทย และ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางภาพถ่าย และผังบริเวณของโครงการ พบว่า ระยะถอยร่นของตัวอาคารถือตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่กฎหมายบังคับใช้ อาคารส่วนใหญ่จะปลูกสร้างในบริเวณที่ 2 (ระยะห่างจากชายฝั่งทะเล 50 เมตร)

ข. ความสูงของตัวอาคาร

อาคารส่วนใหญ่สูงไม่เกิน 2 ชั้น มีความสูงไม่เกิน 12 เมตร ตามที่กฎหมายกำหนด (บริเวณที่ 2)

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจทางภาพถ่ายและผังบริเวณของโครงการ พบว่า พื้นที่ว่างของโครงการมีมากกว่า 70 % ของพื้นที่ทั้งหมด

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการขนาดใหญ่ ดังนั้น จึงต้องทำการศึกษาและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อทางราชการก่อนดำเนินการก่อสร้างตามที่กฎหมายกำหนดไว้

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น น้อยมาก แรงงานก่อสร้างก็เป็นบริษัทผู้รับเหมาจากส่วนกลาง การดำเนินการมีการว่าจ้างพนักงานภายในท้องถิ่นประมาณ 30 % ของพนักงานทั้งหมด

3.1.4 โรงแรม สันติบุรี ดุสิต รีสอร์ท

● **รายละเอียดทั่วไปของโครงการ**

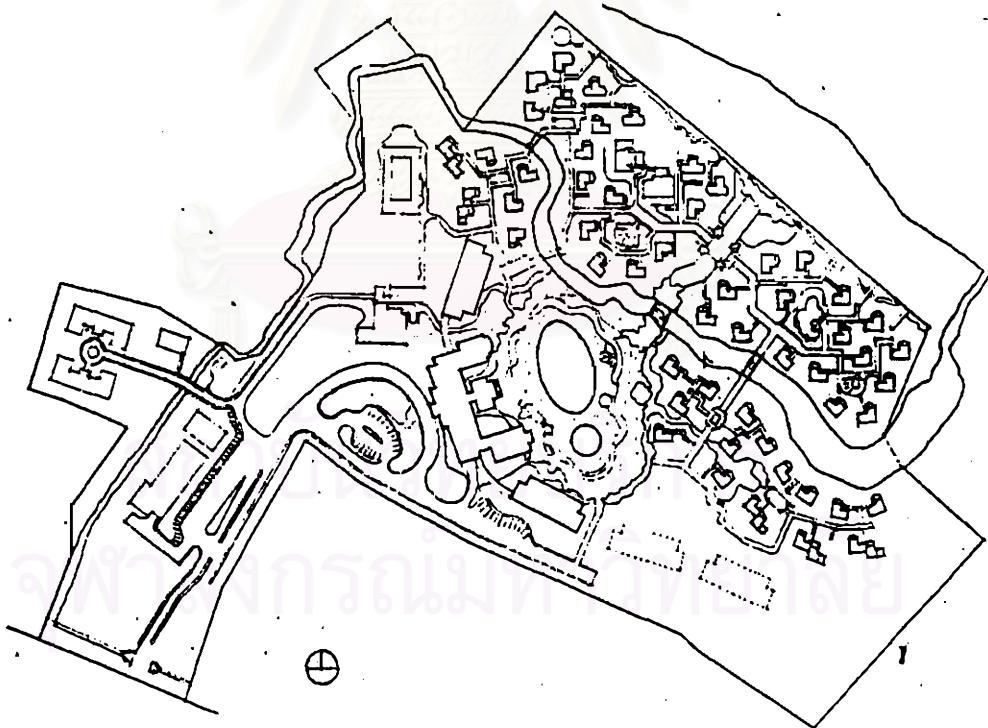
โรงแรม สันติบุรี ดุสิต รีสอร์ท เป็นโครงการที่ได้รับรางวัลชมเชย ประเภทอาคารส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2537 มีบริษัท สันติบุรี ก่อป จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ บริหารงานโดย บริษัทในเครือดุสิตธานี โครงการตั้งอยู่บริเวณหาดแม่รำผัด ตำบลแม่รำผัด อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่อาคารประมาณ 12,000 ตารางเมตร ตั้งอยู่บนเนื้อที่ประมาณ 52 ไร่ ออกแบบสถาปัตยกรรมโดย บริษัท ครีเอท จำกัด โครงการนี้เป็นโรงแรมในกลุ่ม

The Leading Hotels of the World ประกอบด้วยห้องพักแบบ *Equatorial suites* จำนวน 12 ภูเก็ต แบบ *Santiburi suites* จำนวน 2 ภูเก็ต และแบบ *Deluxe villas* จำนวน 59 ภูเก็ต รวมห้องพักทั้งสิ้น 73 ห้อง

• การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

เนื่องจากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่เป็นที่ราบกลุ่มสลับกับคดงมะพร้าว ดังนั้น จึงมีการปรับพื้นที่โดยการถมที่กลุ่มบางส่วน ลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร มีการแบ่งอาคารโค้งต้อนรับให้อยู่บริเวณทางเข้าหลักด้านหน้าอาคาร กลุ่มอาคารห้องพักจัดวางแบบกระจายตัว ทางเดินเชื่อมระหว่างอาคารโค้งต้อนรับไปยังกลุ่มอาคารห้องพักเป็นทางเดินเชื่อมแบบไม่มีหลังคาคลุม และมีสะพานไม้แบบไม่มีหลังคาคลุมเป็นทางเดินเชื่อมข้ามคลองในบางจุด เนื่องจากที่ตั้งโครงการจะมีคลองไหลผ่านลงสู่ทะเล

ภาพที่ 3.20: แสดงลักษณะการวางผังและการจัดกลุ่มอาคาร

(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า รูปแบบสถาปัตยกรรมมีการประยุกต์มาจากลักษณะอาคารไทยโบราณในยุคต้นรัตนโกสินทร์ อาคารส่วนต้อนรับและส่วนภัตตาคารสูง 2 ชั้น อาคารห้องพักสูง 2 ชั้น ส่วนบ้านพักแบบ *Deluxe villas* เป็นแบบอาคารเดี่ยวชั้นเดียว อาคารโคกทั่วไปเป็น ค.ส.ล. ผนังฉาบปูนทาสีขาว หลังคาทรงจั่วมนิลา (หลังคาโบราณ) และหลังคาทรงจั่วมนิลามีชายคาเพิ่มรอบอาคาร มีชายคาชั้นยาว หน้าจั่วมีลวดประดับ มีค้ำยันแบบไม่มีลวดลาย นอกจากนี้ยังพบว่า มีการนำเอาลักษณะของเสาลอยสี่เหลี่ยมเข้ร่วมมาใช้กับอาคารบริเวณโถงต้อนรับ และอาคารห้องพักมีลักษณะของเสาลอยสี่เหลี่ยมเข้ร่วมแบบร่นผนังเข้าไป

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

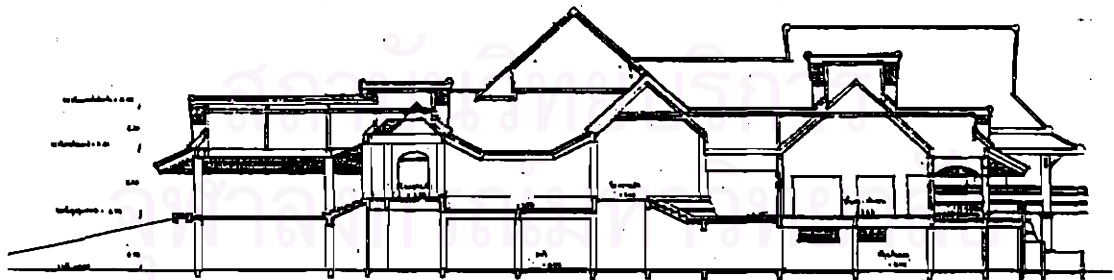
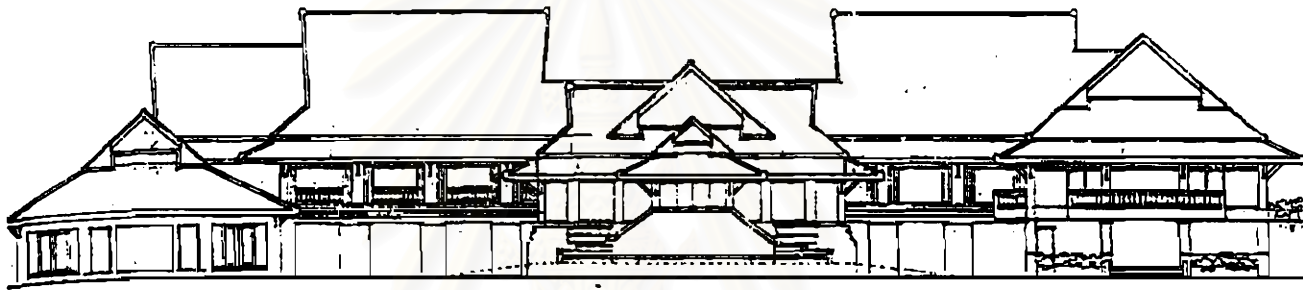
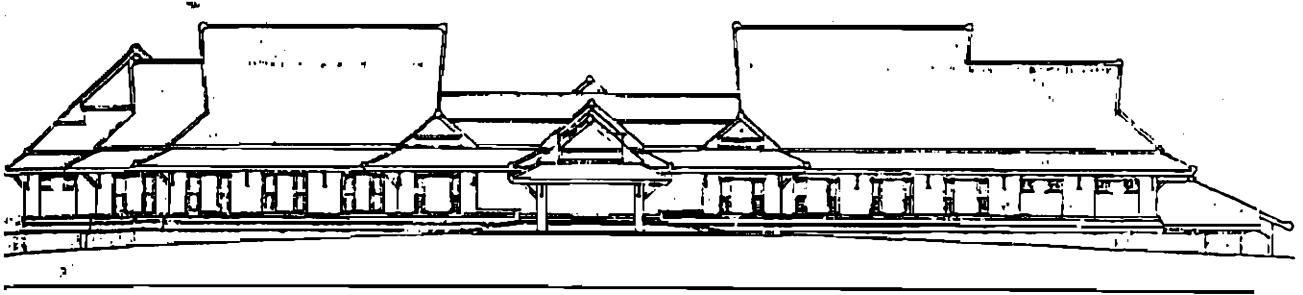
จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า รูปแบบสถาปัตยกรรมจะสะท้อนสถาปัตยกรรมไทยโบราณในยุคต้นรัตนโกสินทร์ ดังนั้น การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิมหรือเอกลักษณ์ท้องถิ่นจึงยังไม่เด่นชัด

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า พื้นที่บางส่วนของโครงการเป็นที่ถ่ม ดังนั้น จึงได้มีการถมที่ถ่มดังกล่าว และมีการปลูกต้นไม้เพิ่มเติม ได้แก่ ต้นมะพร้าว ไม้ยืนต้น นอกจากนี้ยังมีการนำเอาสระบัวมาใช้ในการจัดภูมิทัศน์ในส่วนของโถงต้อนรับและภัตตาคาร ในส่วนของตูดกองที่ผ่านภายในโครงการมีการตกแต่งด้วยการปลูกบัวและไม้กั้นดินทั้งตลอดแนว

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การออกแบบตกแต่งภายใน ส่วนโถงต้อนรับและภัตตาคาร เน้นการเชื่อมต่อของบรรยากาศระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร โดยโถงต้อนรับเป็นแบบเปิด การตกแต่งภายในเน้นความเรียบง่าย โดยการใช้ไม้เป็นหลัก บางส่วนของผนังใช้หินกาบมาตกแต่งผนังและเสาภายใน การตกแต่งภายในห้องพักเน้นความหรูหราและความสะดวกสบาย ผนังเป็นไม้ ฝ้าเพดานอินซันบอร์ดเน้นด้วยตัวไม้สักเฟอร์นิเจอร์ภายในเป็นไม้สักข้อมสิริธรรมชาติ

ภาพที่ 3.21: (บน) แสดงรูปด้านหน้าส่วนต้อนรับ
(กลาง) แสดงรูปด้านหลังส่วนต้อนรับ
(ล่าง) แสดงรูปตัดส่วนต้อนรับ

ภาพที่ 3.22: (บน) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์
(ล่าง) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรม และการจัดสวนห้องพัก

(5) วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นแบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กสลับกับโครงสร้างไม้

ก. หลังคา หลังคาที่พบเห็นจากภาพถ่ายของอาคาร เป็นลักษณะหลังคาทรงจั่วมนิลาบตานอ และหลังคาทรงจั่วมนิลาที่มีชายคาเพิ่มรอบอาคาร วัสดุผนังหลังคาเป็นกระเบื้องดินเผาสีแดง

ข. พื้น มีการใช้หินอ่อนเป็นวัสดุปูพื้นบริเวณโถงต้อนรับ ดังนั้น ลักษณะลาดพื้นจึงเป็นลักษณะของลาดหินธรรมชาติ และมีการใช้วัสดุกระเบื้องดินเผาเคลือบสีเขียวปูพื้น ลักษณะลาดพื้นเป็นแบบข่อมุม มีพื้นทางเดินเชื่อมภายนอกอาคาร โถงต้อนรับและอาคารจัดเลี้ยง

ค. ผนัง ลักษณะผนังทั่วไปของผนังอาคารเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนทาสีขาว

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดด้านการออกแบบเกี่ยวกับงานระบบต่าง ๆ ในส่วนของห้องพัก (ชกเว้น ส่วนโถงต้อนรับและห้องอาหาร ซึ่งเปิดโล่งและปรับอากาศโดยวิธีธรรมชาติ)

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำใช้ทั้งหมดภายในโครงการได้จากบ่อบาดาล ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียก็เป็นระบบรวม (central system) น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วก็นำกลับมาใช้รดต้นไม้ในโครงการ

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะใช้ระบบแยกประเภทวัสดุหรือระบบหมุนเวียน (recycling system) โดยมีรถของเทศบาลมารับไปกำจัดอีกทอดหนึ่ง

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่มีผลบังคับใช้กับโครงการนี้ คือ พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร โดยกระทรวงมหาดไทย

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางกายภาพและการตรวจสอบจากผังบริเวณ พบว่า ระยะถอยร่นของอาคารถือตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่กฎหมายบังคับใช้ อาคารส่วนใหญ่จะปลูกสร้างในบริเวณที่ 2 (ระยะห่างจากชายฝั่งทะเล 50 เมตร)

ข. ความสูงของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารสูงไม่เกิน 2 ชั้น และมีความสูงไม่เกิน 12 เมตร ตามที่กฎหมายกำหนด

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจทางกายภาพและผังบริเวณของโครงการ พบว่า พื้นที่ว่างของอาคารมีประมาณ 70 % ของพื้นที่ทั้งหมด

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าโครงการนี้จะมีห้องพักไม่เกิน 80 ห้อง ตามกฎหมายกำหนดว่า ไม่ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อทางราชการ แต่โครงการก็ได้มีการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระหว่างการออกแบบโครงการด้วย

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

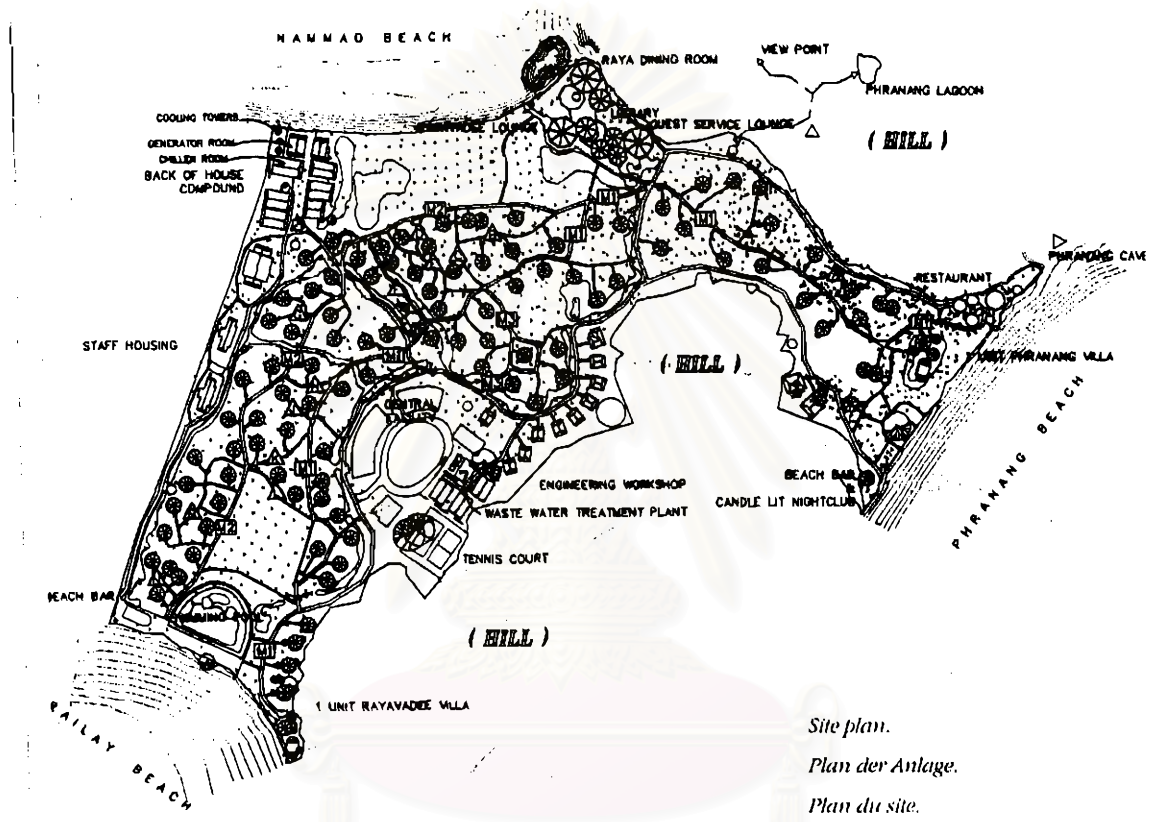
จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น น้อยมาก แรงงานก่อสร้างก็เป็นบริษัทผู้รับเหมาจากส่วนกลาง การดำเนินการมีการว่าจ้างพนักงานภายในท้องถิ่นประมาณ 30 % ของพนักงานทั้งหมด

3.1.5 โรงแรม ดุสิตรายาวดี รีสอร์ท

- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โรงแรม ดุสิตรายาวดี รีสอร์ท เป็นโครงการที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมเหรียญทอง ปี พ.ศ. 2537 ประเภทอาคารส่งเสริมการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ นอกจากนี้ ยังได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2538 ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว (ภาคใต้) จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และรางวัลสังหาริมทรัพย์ดีเด่นระดับประเทศ

และระดับอาเซียน ปี พ.ศ. 2538 จากสมาคมการวางแผนและเคหะแห่งชาติอาเซียน ที่ตั้งโครงการตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ออกแบบสถาปัตยกรรมโดย บริษัท สำนักงานโปรเอด จำกัด มีพื้นที่โครงการทั้งหมดประมาณ 60 ไร่ ประกอบด้วยห้องพักแบบ *suite* ทั้งหมด 100 หน่วย โขงแบ่งเป็น บ้านพักแบบมาตรฐานที่เรียกว่า *pavilion* จำนวน 86 หน่วย ที่เหลือเป็นบ้านพักแบบต่าง ๆ คือ แบบ *Deluxe pavilion* จำนวน 8 หน่วย แบบ *Two-bedroom pavilion* จำนวน 4 หน่วย และแบบ *Phra-nang villa* จำนวน 1 หน่วย

ภาพที่ 3.23: แสดงการวางผัง และการจัดกลุ่มอาคาร

• การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

ที่ตั้งโครงการอยู่ติดกับอ่าว 3 อ่าว การเข้าถึงโครงการอาศัยทางเรือเพียงทางเดียว การจัดกลุ่มอาคาร มีการจัดให้โรงต้อนรับอยู่ด้านหน้าบริเวณทางเข้าที่มาจากทางเรือของอ่าวไร่เลย์ (น้ำมา) โดยมีการนำชนมาไว้เป็นที่วางเชื่อมระหว่าง อาคารโรงต้อนรับกับอาคารห้องอาหาร มีทางเดินเชื่อมแบบ

ไม่มีหลังคาคลุมเชื่อมระหว่างกลุ่มอาคารห้องพักที่จัดวางแบบกระจายอยู่ท่ามกลางแมกไม้เดิม ซึ่งเป็นสวนมะพร้าวและต้นไม้ใหญ่ จุดเด่นของการวางผัง คือ การแทรกตัวของอาคารลงในพื้นที่เดิม โดยรักษาสภาพดั้งเดิมเอาไว้เกือบทั้งหมด อาคารโอบล้อมด้วยภูเขาและทะเล (ดูภาพ 3.24)

(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารโดยรวมมีลักษณะทรงกลมโค้งและทรงเหลี่ยมเกือบกลม หลังคาทรงโค้งกลมมีจั่วประดับ และมีการลดชั้นของหลังคา อาคารสูงไม่เกิน 2 ชั้น บ้านพัก (ห้องมาตรฐาน) สูง 2 ชั้น หลังคาทรงโค้ง มีจั่วประดับลายหน้าจั่วเป็นรัศมีพระอาทิตย์ มีเครื่องประดับตรงช่อคิ้ว ส่วนบ้านพักแบบ *Deluxe pavilion* และแบบ *Two bedroom pavilion* เป็นอาคารสูงชั้นเดียว ลักษณะเหมือนกับบ้านพักแบบ 2 ชั้น

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า หลังคาทรงกลมโค้ง มีลักษณะคล้ายป้อมพระกาฬ หน้าจั่วลายรัศมีพระอาทิตย์คล้ายกับลายหน้าจั่วที่พบได้ในบ้านเรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ดูภาพ 3.25)

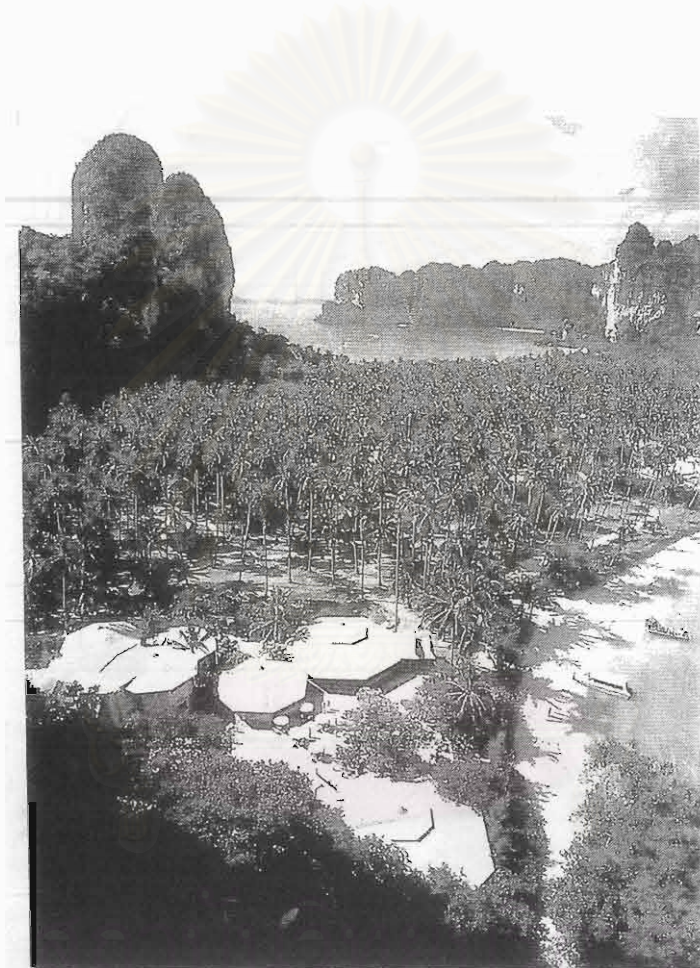
(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการได้ใช้ประโยชน์จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ซึ่งเป็นสวนมะพร้าว และต้นไม้ใหญ่ทั้งหมดในการจัดภูมิทัศน์ สนามหญ้าก็เป็นสนามเดิม ส่วนที่เพิ่มลงไปบางส่วนเป็นประเภทไม้ดอกและไม้พุ่มเตี้ย นอกจากนี้ยังมีการปรุงแต่งสภาพแวดล้อมใหม่ เช่น มีการใช้สระบัวและคูน้ำสำหรับรับน้ำที่บำบัดแล้วเพื่อหมุนเวียนใช้รดต้นไม้ในโครงการ

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

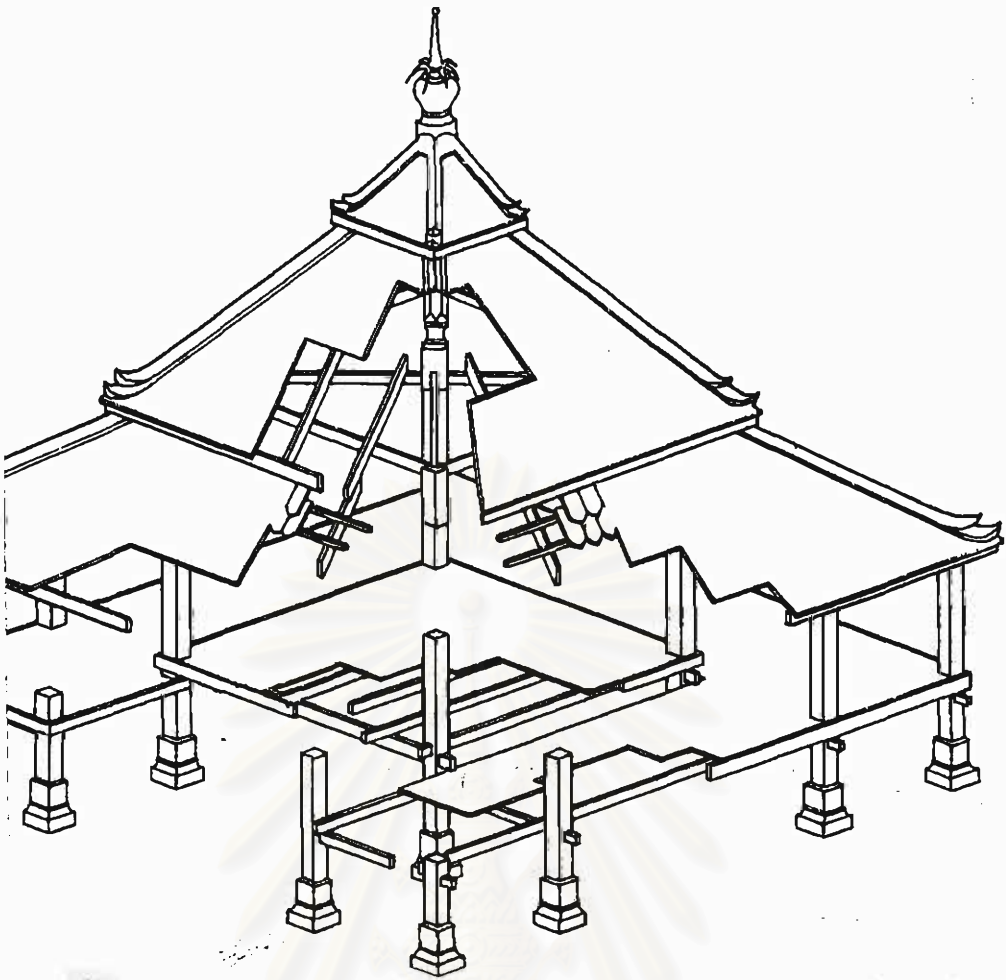
การออกแบบตกแต่งภายในส่วนภัตตาคาร และโถงต้อนรับ เน้นการเชื่อมต่อระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร โดยโถงต้อนรับเป็นแบบเปิด มีการใช้เสาถอบและสลักเรื่องราวของทะเลภายในอาคารตกแต่งโดยเน้นความเรียบง่ายเน้นบรรยากาศของจุดส่องสว่าง มีการใช้วัสดุจากธรรมชาติมาตกแต่งผนัง เช่น หินแม่น้ำ หินกรวด เป็นต้น สำหรับส่วนภัตตาคารในส่วนที่ปรับอากาศจะเชื่อมต่อ

ภายนอกโดยการใช้กระจกใสตลอดแนว ภายในห้องพักมีการใช้แปลนแบบไทย ๆ เฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่จะเป็นไม้สักและเครื่องหวาย มีการใช้บัวและคิ้วไม้สักเป็นส่วนตกแต่งพื้นและเพดาน

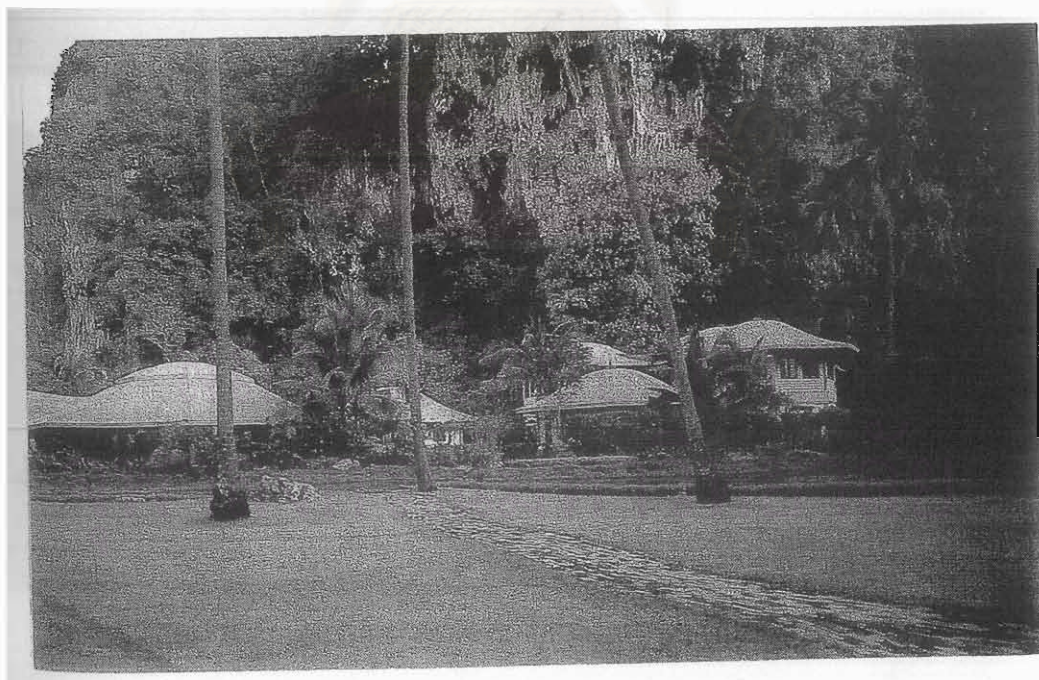
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3.24: แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมของที่ตั้งของโครงการ

ภาพที่ 3.25: (บน) ลักษณะโครงสร้างเรือนไทยมุสลิม

(ล่าง) แสดงลักษณะเรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (เขต รัตนวงระและคณะ, 2537: 106, 109)

ภาพที่ 3.26: (บน) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมส่วนตัวของห้องพัก
(ล่าง) แสดงบรรยากาศโดยรวมและการจัดภูมิทัศน์โครงการ

ภาพที่ 3.27: (บน) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมภายในห้องพักชั้นล่าง
(ล่าง) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมภายในห้องพักแบบพาวิลเลียน

(5) วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง ใช้ระบบกึ่งสำเร็จรูป เนื่องจากการคมนาคมขนส่งใช้ทางเรือเพียงทางเดียว ดังนั้น งานบางส่วนจึงต้องมีการเตรียมการก่อน ส่วนของห้องพักใช้ระบบสำเร็จรูป โครงสร้างเป็นเหล็กและ ค.ส.ล. สามารถทำงานในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป โดยเตรียมงานจากภายนอกพื้นที่และนำมาประกอบในสถานที่ก่อสร้าง แม้กระทั่งระบบพื้นก็ใช้เป็น *Flat plate* โดยพื้นชั้นล่างใช้พื้นดินซึ่งเป็นทรายเป็นแบบ และพื้นชั้น 2 ก็ใช้พื้นชั้นล่างเป็นแบบหล่อ แล้วจึงชักกรอกยกขึ้น โดยมีเสาอาคารเป็นแกนช่วยไม่ให้ต้องใช้แบบในการก่อสร้าง

ก. หลังคา มีรูปแบบหลังคาทรงกลมโค้ง มีการลดชั้นของหลังคา มีชายคาชั้นยาว และวัสดุผนังหลังคาเป็นกระเบื้องยางมะคอต (*asphaltic shingles*) สีน้ำตาล

ข. พื้น มีการใช้กระเบื้องดินเผาเคลือบ (ผลิตภายในประเทศ) เป็นวัสดุปูภายใน ส่วนห้องโถงต้อนรับ ห้องอาหาร และห้องพัก โดยสลับกับกรวดล้าง ส่วนห้องพักชั้นบนปูด้วยไม้สัก สำหรับพื้นทางเดินเชื่อมภายนอกระหว่างแต่ละกลุ่มอาคาร โดยใช้อิฐเผาเป็นวัสดุปูเป็นทางเดิน

ค. ผนัง ผนังชั้นล่างโดยทั่วไปเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนแบบไม่เรียบ ภายในฉาบปูนเรียบ ผนังชั้นสองภายนอกเป็นผนังไม้เทียม ติดตามแนวนอนผสมกับติดตามแนวตั้ง ภายในเป็นอิฐซั่มบอร์ด ชนิดมีขนวนกันความร้อน

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

โครงการได้คำนึงถึงการประหยัดพลังงาน โดยนำระบบต่าง ๆ ที่ใช้ในอาคารเป็นต้นว่า ระบบปรับอากาศเป็นระบบปรับอากาศรวมแบบ *Chilled water cool system* เดินท่อไปยังส่วนต่าง ๆ ทำให้ไม่มีเสียงรบกวนจาก *Compressor* เช่น ระบบ *split type* ส่วนระบบน้ำร้อนก็เป็นระบบ *Heat reclaim* คือ มีการดึงความร้อนจากระบบความร้อนของเครื่องปรับอากาศมาใช้ทำน้ำร้อนใช้ทั้งส่วนห้องพักและส่วนบริการ โดยไม่ต้องใช้เครื่อง *Boiler* เพื่อเป็นการป้องกันเขม่าควันที่อาจเกิดจากการใช้เครื่อง *Boiler* ด้วย และส่วนระบบน้ำวนในบริเวณสระว่าน้ำก็ใช้น้ำร้อนที่ได้จากส่วนระบายความร้อนจากเครื่องปั่นไฟฟ้า

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำใช้ทั้งหมดภายในโครงการได้จากบ่อบาดาลภายในโครงการ ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบรวม (*central system*) โดยนำน้ำทิ้งทั้งหมดมาบำบัดในบ่อเติมอากาศ (*activated sludge*)

process) นำที่ผ่านการบำบัดและฆ่าเชื้อโรคแล้วจะระบายลงสู่ชลประทานเพื่อนำไปใช้รดต้นไม้ในโครงการต่อไป

ก. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะมีการใช้ระบบแยกประเภทวัสดุ โดยนำส่วนที่นำไปใช้ออก (recycling) และนำส่วนขยะที่เป็นอินทรีย์วัตถุ ไปเข้าเครื่องบดและหมักเป็นปุ๋ยนำกลับไปใช้สำหรับสวนของโรงแรม

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

โครงการโรงแรม ดุสิตราชาวดี รีสอร์ท ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างต่อทางราชการ ในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งขณะนั้น พ.ร.บ. ควบคุมอาคารราชการทะเลในจังหวัดกระบี่ยังไม่มีประกาศใช้ แต่มีประกาศใช้เฉพาะ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในกรณีที่โรงแรมมีห้องพักเกิน 80 ห้อง

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางกายภาพและการตรวจสอบจากผังบริเวณ พบว่า อาคารบางส่วนมีการปลูกสร้างใกล้ชายหาด ดังนั้น ระยะถอยร่นจึงไม่ได้มาตรฐานตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร (สร้างก่อนมีประกาศ พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร)

ข. ความสูงของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารส่วนใหญ่มีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น ความสูงของอาคารเมื่อมองจากชายหาดแทบมองไม่เห็นเนื่องจากมีต้นไม้เป็นแนวกำบัง

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจผังบริเวณ พบว่า สัดส่วนของพื้นที่ว่างมีมากกว่า 50% ตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ มีพื้นที่ว่าง เท่ากับ 72.80% (ในบริเวณที่ 2 พื้นที่ว่างของโครงการจะต้องมีไม่น้อยกว่า 50% ของเนื้อที่ที่ปลูกสร้าง)

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการนี้ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ทำการศึกษาและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมฯ และได้รับอนุมัติก่อนดำเนินการก่อสร้างในปี พ.ศ. 2535

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น น้อยมาก แรงงานก่อสร้างก็เป็นบริษัทผู้รับเหมาจากส่วนกลาง ยกเว้นด้านการดำเนินการที่ยังคงมีการใช้พนักงานภายในท้องถิ่นมากกว่า 60 %

3.1.6 โรงแรม พระนางอินน์ (โครงการ 2)

- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โรงแรม พระนางอินน์ เป็นโรงแรมขนาด 23 ห้องพัก ตั้งอยู่บริเวณชายหาดอ่าวนาง ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ออกแบบสถาปัตยกรรมโดย บริษัท สำนักงานฟรีเอส จำกัด ห้องพักเป็นแบบมาตรฐานทั่วไป โรงแรม พระนางอินน์ เป็นโครงการที่เคอได้รับการตีพิมพ์ลงในนิตยสารต่างประเทศแถบกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ในฐานะที่เป็นโครงการที่ใช้การจัดการและการบริหารในแนวคิด *Green Hotel* รวมทั้งเป็นโรงแรมที่เน้นการใช้วัสดุภายในท้องถิ่นทั้งในด้านการออกแบบ และการจัดการ

- การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพและข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

ที่ตั้งโครงการสามารถเข้าถึงโดยทางรถยนต์ ซึ่งตั้งติดอยู่กับถนนที่ขนานกับชายฝั่งทะเล การจัดกลุ่มอาคารมีลักษณะเป็นรูปตัว U โดยวางห้องพักในแนวทะแยงเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่ประกาศใช้ (ประกาศกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. 2535) การวางผังได้เก็บลักษณะทางกายภาพเดิม ๆ ของพื้นที่ไว้โดยไม่มีการตัดหรือถมดิน ตลอดจนการตัดต้นไม้เดิมซึ่งเป็นพื้นที่โล่งสลับกับต้นมะพร้าว

(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารโดยรวมเป็นอาคารสูง 3 ชั้น หลังคาจั่ว และทรงแปดเหลี่ยม

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารเป็นอาคารสูง 3 ชั้นหลังคาทรงจั่วแบน ดังนั้น ลักษณะทางสถาปัตยกรรมจึงไม่เด่นชัดในการสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการได้ใช้ประโยชน์จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ได้ไม่มากนักเนื่องจากเป็นที่ราบและมีต้นไม้เดิมจำนวนน้อย ยกเว้นส่วนที่เป็นสนามหญ้าด้านหน้า ซึ่งเป็นสนามหญ้าเดิม ดังนั้น โครงการจึงมีการปลูกต้นไม้แซมบางส่วน ได้แก่ ไม้ดอกและไม้พุ่มเตี้ย นอกจากนี้ยังพบว่า มีการนำสระบัวเล็ก ๆ มาใช้ในการจัดภูมิทัศน์รอบ ๆ อาคารด้านหน้า โคลงน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ในการจัดสระบัวดังกล่าว

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การออกแบบตกแต่งภายในของโครงการ พบว่า มีการใช้วัสดุที่หาได้ภายในท้องถิ่น มาเป็นส่วนตกแต่งภายใน นอกจากนี้ยังพบวัสดุประเภทนำกลับมาใช้ใหม่ (reusable materials) ได้แก่ ไม้หมอนรถไฟ เป็นต้น รูปแบบการตกแต่งเน้นความเรียบง่าย ประหยัด และเน้นบรรยากาศของการพักผ่อนแบบท้องถิ่น

(5) วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นแบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก

ก. หลังคา ลักษณะหลังคาเป็นแบบหลังคาจั่วลาดต่ำ (เนื่องจากถูกจำกัดด้วยความสูง) โครงสร้างหลังคาเป็นไม้เนื้อแข็ง วัสดุผนังเป็นกระเบื้องปูกลอนเล็กทับด้วยหญ้าคาอีกชั้นหนึ่ง ส่วนด้านหน้าของอาคาร หลังคาเป็นทรงเหลี่ยมทั้งสองข้าง มุงด้วยวัสดุดังกล่าวข้างต้นเช่นกัน

ข. ผนัง เป็นพื้นสำเร็จรูปแบบห้องเรียบ และแบบหล่อในที่ก่อสร้าง (ในส่วนของระเบียง ห้องน้ำ และทางเดิน) วัสดุปูพื้นเป็นกระเบื้อง มีลวดลายแบบโบราณ ผนังบางส่วนพบว่า มีการสลับกระเบื้องกับกรวดล้าง โดยเฉพาะในส่วนของทางเดินส่วนของระเบียง

ค. ผนัง ผนังโดยทั่วไปเป็นผนังก่ออิฐ ตกแต่งประดับด้วยไม้หมากและปีกไม้มะพร้าว (โซ่วผิวเปลือก) ดินทางนอนสลับกับทางคั้ง ซึ่งไม้หมากและ ไม้มะพร้าวดังกล่าวได้มาจากสวนซึ่งไม่ให้ผลผลิตแล้ว

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดในด้านการออกแบบงานระบบ ซึ่งระบบต่าง ๆ ที่พบเป็นแบบที่พบเห็นโดยทั่วไป เช่น ระบบปรับอากาศก็เป็นแบบ *split type*

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

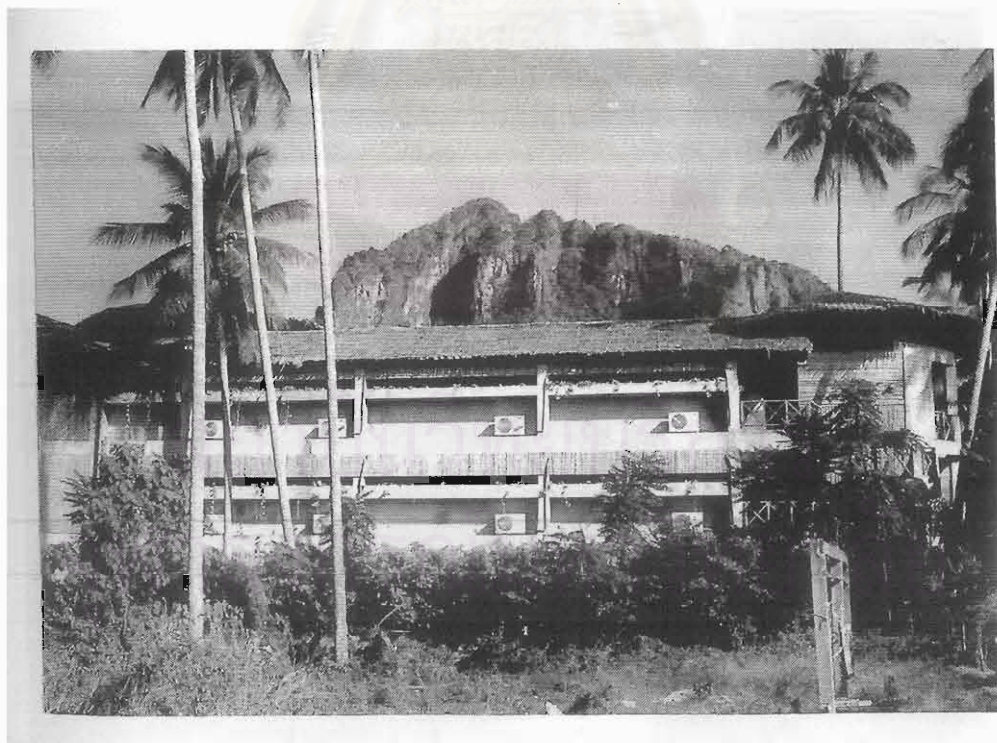
น้ำใช้ทั้งหมดภายในโครงการได้จากบ่อบาดาลภายในโครงการ ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบแยกส่วนสำเร็จรูป และระบบเติมอากาศ โดยน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะระบายลงคูน้ำและสระบัว เพื่อนำมาใช้รดต้นไม้ในโครงการ

ค. ระบบการกำจัดขยะ

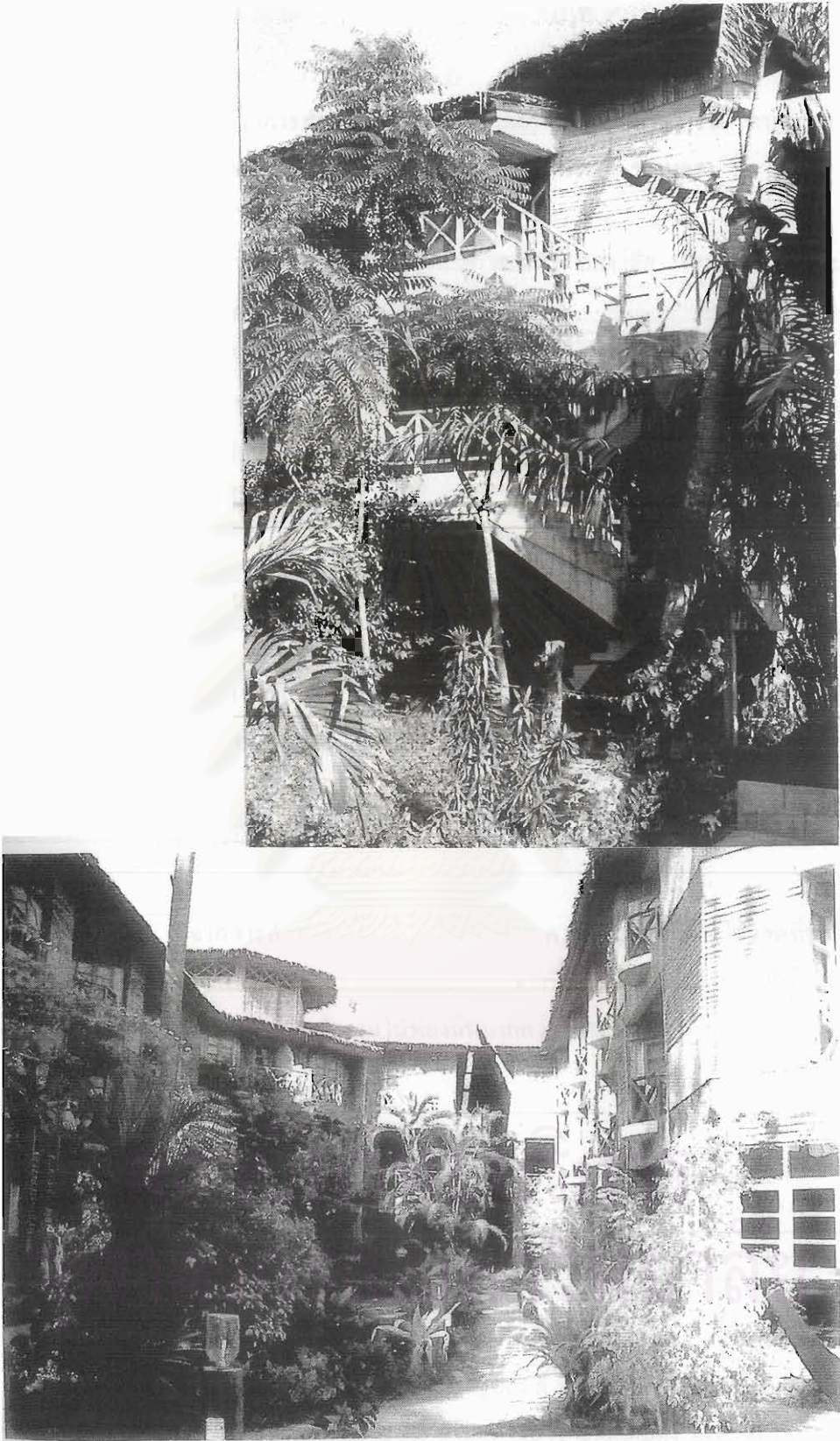
ระบบการกำจัดขยะมีการใช้ระบบแยกประเภทวัสดุ หรือระบบหมุนเวียน (*recycling system*) โดยมีรถขององค์การบริหารส่วนตำบลมารับไปกำจัดอีกทอดหนึ่ง

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

โครงการ โรงแรม พระนางอินน์ ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารในปี พ.ศ. 2536 ซึ่งขณะนั้นได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยประกาศใช้ รวมทั้ง พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประกาศใช้ฉบับหนึ่งด้วย

ภาพที่ 3.28: (บน) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์
(ล่าง) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรม (มองเห็นจากทิศใต้)

ภาพที่ 3.29: (บน) แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมและการจัดภูมิทัศน์
(ล่าง) แสดงลักษณะสถาปัตยกรรม (มองจากซอกขาด)

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางภาพถ่ายและตรวจสอบผังบริเวณ พบว่า อาคารมีระยะถอยร่นและปลูกสร้างในบริเวณที่ 2 (ห่างจากชายฝั่งทะเลเข้าไปเป็นระยะ 50 เมตร)

ข. ความสูงของตัวอาคาร

อาคารที่ปลูกสร้างอยู่ในบริเวณที่ 2 กล่าวคือ เป็นอาคาร 3 ชั้น สูงไม่เกิน 12 เมตร ตามที่กฎหมายกำหนด

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจผังบริเวณ พบว่า สัดส่วนของพื้นที่ว่างมีมากกว่า 50% ตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ มีพื้นที่ว่าง เท่ากับ 56.80% (ในบริเวณที่ 2 พื้นที่ว่างของโครงการจะต้องมีไม่น้อยกว่า 50% ของเนื้อที่ที่ปลูกสร้าง)

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากโครงการนี้มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 80 ห้อง ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องมีการส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายกำหนด

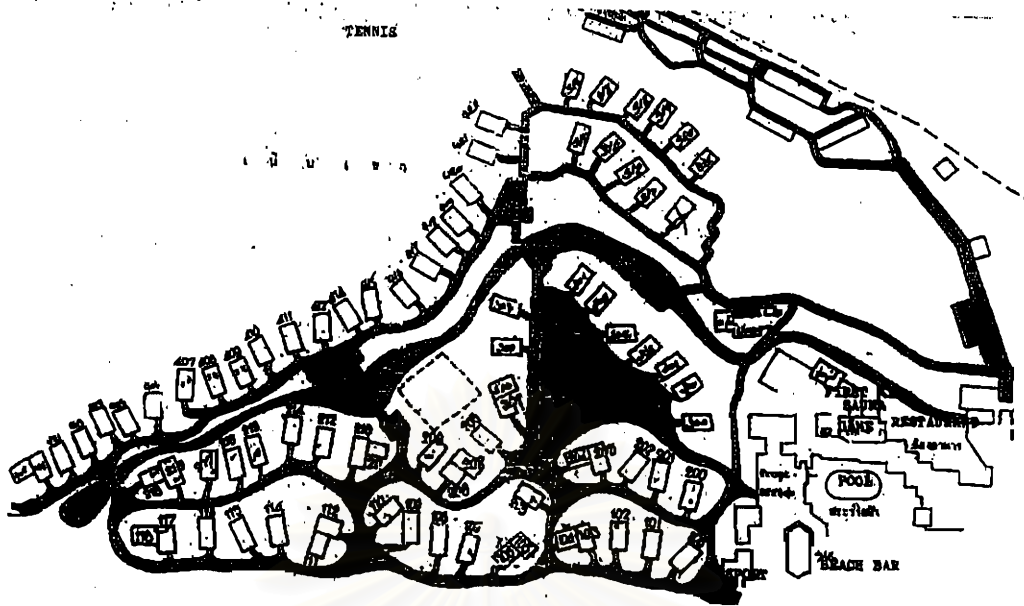
(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เป็นส่วนใหญ่ แรงงานก่อสร้างก็เป็นแรงงานในท้องถิ่น นอกจากนี้ นโยบายการบริหารยังใช้อุปกรณ์และวัสดุภายในท้องถิ่น รวมทั้งพนักงานก็เป็นพนักงานในท้องถิ่นมากกว่า 60% อีกด้วย

3.1.7 โรงแรม พีพี ปาล์มบีช รีสอร์ท

- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โรงแรม พีพี ปาล์มบีช รีสอร์ท เป็นโครงการโรงแรมตากอากาศที่ได้รับรางวัลชมเชยด้านการวางผัง จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี พ.ศ. 2534 ออกแบบสถาปัตยกรรมโดยบริษัท แสบบิตา จำกัด โครงการตั้งอยู่บนเกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ การเดินทางใช้ทางเรือเพียงทางเดียว มีระยะทางห่างจากจังหวัดกระบี่และจากจังหวัดภูเก็ตเป็นระยะทาง 45 กิโลเมตร ประกอบด้วยห้องพักแบบบังกาโล จำนวน 79 ห้อง

ภาพที่ 3.30: แสดงผังบริเวณโครงการ และการจัดกลุ่มอาคาร

• การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

เนื่องจากสภาพของที่ตั้งเป็นเกาะ สภาพดั้งเดิมของพื้นที่เป็นสวนมะพร้าว การวางผังจึงแทรกตัวอาคารระหว่างต้นมะพร้าวและต้นไม้เดิมโดยไม่มีการตัดต้นไม้และการทำลายสภาพ นอกจากนี้ ยังพบว่าสภาพของพื้นที่บางส่วนมีลักษณะลาดชัน (contour) ดังนั้น ตัวอาคารจึงซ่อนอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ การเชื่อมต่อของบ้านพักแต่ละหลังนั้นใช้สะพานไม้เป็นทางเดิน เพราะการวางผังห้องพักเป็นลักษณะบังคาโตนแบบเดี่ยวและแบบคู่ โดยแต่ละหลังสามารถมองเห็นวิวทะเลและภูเขาได้อย่างทั่วถึง

(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารโดยรวมมีลักษณะเป็นอาคารชั้นเดียว และสูงไม่เกิน 2 ชั้น หลังคาทรงจั่วมนิลาบรานอร์

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า หลังคาโคยทั่วไปเป็นแบบทรงจั่วมนีลาบรานอร์ หน้าจั่วลายรัศมีพระอาทิตย์ ซึ่งลักษณะนี้พบได้ทั่วไปในบ้านเรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ดูภาพ 3.31)

ภาพที่ 3.31: แสดงลักษณะสถาปัตยกรรมของบ้านเรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (เขต รัตนวงระ และคณะ, 2537: 121)

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการมีการใช้ประโยชน์จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ซึ่งเป็นสวนมะพร้าวและต้นไม้ใหญ่ทั้งหมดในการจัดภูมิทัศน์ สนามหญ้าก็เป็นของเดิม มีเพิ่มเติมลงไปบางส่วนเฉพาะไม้พุ่มเตี้ยและไม้ดอกเท่านั้น

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การออกแบบตกแต่งภายในส่วนกัศดาการ และส่วนต้อนรับ เน้นการเชื่อมต่อระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร โถงต้อนรับและส่วนกัศดาการเป็นลักษณะเปิด ภายในตกแต่งโดยเน้นความเรียบง่ายและเน้นบรรยากาศของการพักผ่อน มีการใช้วัสดุภายในท้องถิ่นมาตกแต่งเสา ผนัง และฝ้าเพดาน สำหรับห้องพัก เฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่จะเป็นไม้สักและเครื่องหวาย มีการใช้บัวและคิ้วไม้สักเป็นส่วนตกแต่งพื้นและเพดาน

(5) วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เนื่องจากที่ตั้งของโครงการเป็นเกาะ การคมนาคมขนส่งใช้ทางเรือเพียงทางเดียว ดังนั้น งานบางส่วนจึงมีการเตรียมการจากแผ่นดินใหญ่ เช่น งานโครงสร้างไม้ มีการใช้ไม้อย่างถาวร ไม้ไม่หล่อน้ำให้เป็นขยะ เป็นต้น งานโครงสร้างโคททั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก

ก. หลังคา ลักษณะหลังคาเป็นทรงจั่วมนิลาบถานอ มีชายคาชั้นยาว วัสดุมุ่งเป็นกระเบื้องยางมะตอย (*asphaltic shingles*)

ข. พื้น มีการใช้พื้นกระเบื้องดินเผา (ผลิตภายในประเทศ) เป็นวัสดุภายใน ส่วนโถงต้อนรับและส่วนภัตตาคาร โคลสลับกับกรวดล้าง ส่วนห้องพักปูด้วยไม้สัก

ค. ผนัง ผนังโคททั่วไปเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนเรียบ บางส่วนก็มีการใช้ไม้จริง ติสลับแนวนอนและแนวตั้ง

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

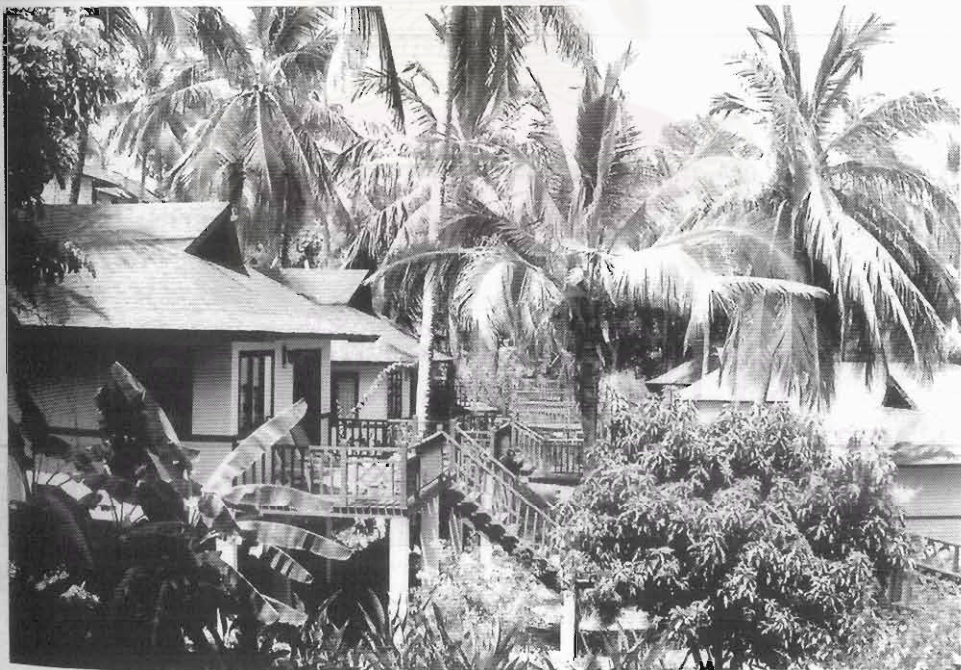
จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดในด้านการออกแบบงานระบบ ซึ่งระบบต่าง ๆ ที่พบเป็นแบบที่พบเห็นโคททั่วไป เช่น ระบบปรับอากาศก็เป็นแบบ *split type* (ชกเว้น ส่วนโถงต้อนรับและห้องอาหาร ซึ่งเปิดโล่งและปรับอากาศโดยวิธีธรรมชาติ)

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำใช้ทั้งหมดภายในโครงการได้จากน้ำบ่อและน้ำซึ่งกักเก็บจากที่สูง มีปริมาณที่จำกัด ดังนั้น จึงมีนโอบาขประหยัดน้ำ ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบแยกส่วนสำเร็จรูปและระบบเติมอากาศ โคลนน้ำบางส่วนที่ผ่านการบำบัดแล้วจะนำกลับมาใช้ใหม่โคทใช้รดต้นไม้ในโครงการ

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะมีการใช้ระบบแยกประเภทวัสดุ คือ นำส่วนที่นำไปใช้ออก (*recycling*) และนำส่วนขยะที่เป็นอินทรีย์วัตถุไปเข้าเครื่องบดและหมักเป็นปุ๋ย เพื่อนำกลับไปใช้สำหรับสวนของโรงแรม ขยะบางส่วนนำไปเผาโคทใช้เผาเผาขยะของโรงแรมชนิดไม่มีควันและเขม่า

ภาพที่ 3.32: (บน) ลักษณะโดยรวมของสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์
(ล่าง) ลักษณะสถาปัตยกรรมและการจัดภูมิทัศน์ของสวนห้องพัก

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

โครงการนี้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารก่อนที่จะมีประกาศกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับพื้นที่ห้ามสร้างประกาศใช้ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ คือ ปลูกสร้างก่อนปี พ.ศ. 2535

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางภาพถ่ายและตรวจสอบผังบริเวณ พบว่า ระยะถอยร่นของตัวอาคารยังไม่ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด อาคารบางหลังก่อสร้างชิดชายทะเล แต่โดยภาพรวมยังไม่ได้สร้างผลกระทบต่อด้านมลทัศน์

ข. ความสูงของตัวอาคาร

อาคารส่วนใหญ่จะเป็นอาคารชั้นเดียว มีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น และเมื่อมองจากชายฝั่งทะเลจะไม่สร้างผลกระทบต่อด้านมลทัศน์มากนัก เนื่องจากมีแนวต้นไม้เป็นส่วนกำบังเกือบตลอดแนวชายฝั่ง

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจผังบริเวณ พบว่า สัดส่วนของพื้นที่ว่างมีประมาณ 70% ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งเกินมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้

(8) การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากโครงการนี้มีจำนวนห้องพักไม่เกิน 80 ห้อง ดังนั้น จึงไม่ต้องมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายกำหนด

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก แรงงานก่อสร้างเป็นบริษัทผู้รับเหมาจากจังหวัดภูเก็ต ในด้านการบริหารก็มีนโยบายในการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นวัสดุในท้องถิ่นน้อย

3.1.8 โรงแรม เซอรادتัน แกรนด์ ลา구나 บีช

- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โรงแรม เซอรادتัน แกรนด์ ลา구나 บีช เป็นโครงการที่ได้รับรางวัลโครงการดีเด่นด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2537 โดยมีกลุ่มบริษัท ไทวา จำกัด เป็นเจ้าของโครงการ ซึ่งเป็นโรงแรมหนึ่งในจำนวนกลุ่ม Laguna ภูเก็ต ออกแบบสถาปัตยกรรมโดย บริษัท อินเตอร์ ดีไซน์ จำกัด โครงการประกอบด้วยห้องพักจำนวน 325 ห้อง แบบ Grande villas โดยแบ่งเป็นแบบ Lagoon View จำนวน 50 单元 แบบ Ocean View จำนวน 109 单元 แบบ Poolside room จำนวน 16 单元 แบบ Ocean Front จำนวน 19 单元 แบบ Grande Deluxe จำนวน 46 单元 แบบ Lagoon villas จำนวน 36 单元 แบบ Island Villas จำนวน 48 单元 และแบบ Presidential Suite จำนวน 1 单元 ที่ตั้งโครงการตั้งอยู่บริเวณหาดบางเทา อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

- การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

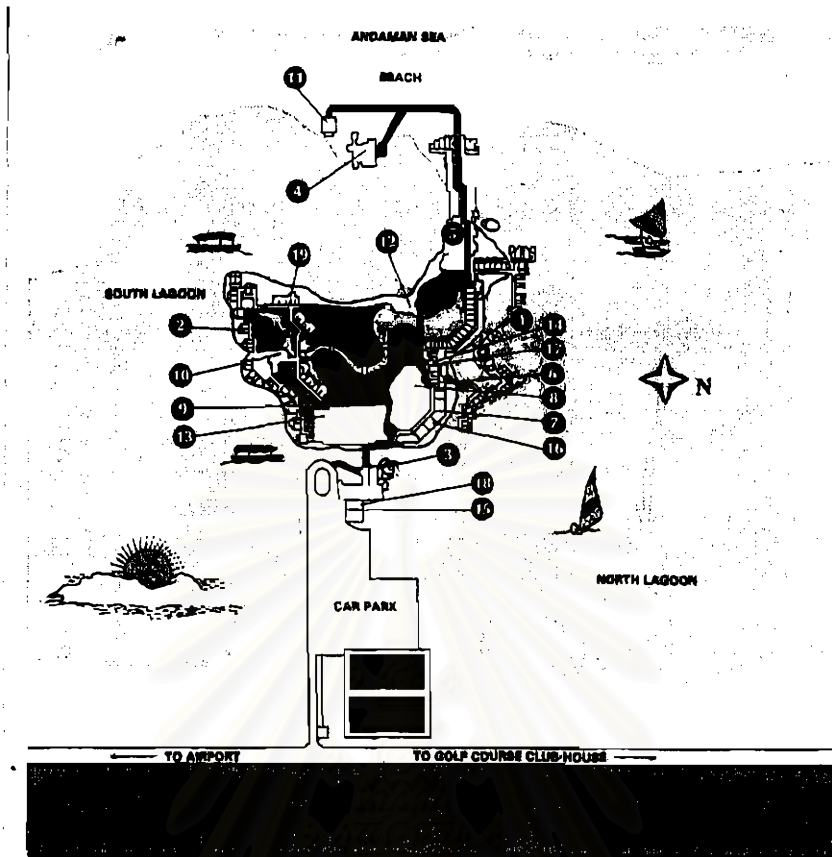
(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

เนื่องจากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่เป็นเหมืองแร่เก่าซึ่งมีสภาพเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่ ดังนั้น ลักษณะการจัดกลุ่มอาคารจึงมีการยึดตามแนวความคิดของอาคารชุมชนริมน้ำ โดยมีการจัดวางแนวอาคารไปตามขอบริมน้ำตลอดแนว มีเส้นทางสัญจรทางน้ำจากอาคารโค้งต้อนรับไปยังกลุ่มของอาคารห้องพักโดยเรือ ตลอดจนทางเดินเชื่อมแบบไม่มีหลังคาคลุมเป็นทางเชื่อมระหว่างอาคารแต่ละกลุ่ม

(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารโดยทั่วไปเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 2 ชั้น และ 3 ชั้น อาคารมีลักษณะเป็นทรงจั่วประยุกต์ มีชายคาชั้นชาว อาคารบางส่วนมีการสร้างชั้นลงน้ำลักษณะเสาเรือนจุ่มน้ำ

ภาพที่ 3.33: แสดงผังบริเวณ และการจัดกลุ่มอาคารของโครงการ

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารทั้งหมดของโครงการมีลักษณะไทยสมัยใหม่ กล่าวคือ เป็นการประยุกต์อาคารทรงจั่ว ทรงจั่วมีปีกนก ทรงจตุรมุข หน้าจั่วแบบลูกฟูกประยุกต์ ซึ่งพบได้ทั่วไปในเรือนไทยภาคกลาง ดังนั้น เอกลักษณ์ท้องถิ่นและการสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิมจึงยังไม่ปรากฏเด่นชัด

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการเน้นเอกลักษณ์ของทะเลสาบขนาดใหญ่ ในการวางผัง ดังนั้น การจัดภูมิทัศน์จึงใช้ลักษณะทางกายภาพดั้งเดิมของพื้นที่ทั้งหมด โดยเพิ่มเติมต้นไม้บางกลุ่ม เช่น ไม้ดอก และไม้พุ่มเดี่ยวบริเวณทางเดิน สระว่ายนํ้า และบริเวณบ้านพัก

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การออกแบบตกแต่งภายในส่วนกัตอาคาร และส่วนโถงต้อนรับ เน้นการเชื่อมต่อระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร ซึ่งภายในอาคารจะมีการตกแต่งโดยเน้นความสะดวกสบายและความหรูหรา ดังนั้น เอกลักษณะของท้องถิ่นในงานตกแต่งภายในยังไม่ปรากฏเด่นชัด ในส่วนของภายในห้องพัก จะเน้นความเรียบง่ายสะดวกสบาย เฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่จะเป็นไม้สัก เน้นบรรยากาศจากจุดส่องสว่าง

(5) วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นแบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก และใช้การก่อสร้างบางส่วนเป็นระบบสำเร็จรูป

ก. หลังคา หลังคาเป็นลักษณะหลังคาทรงจั่ว ทรงจั่วมีปีกนก ทรงจตุรมุข มีความลาดเอียงของหลังคาสูงชัน หน้าจั่วแบบถูกฟัก วัสดุโครงหลังคาเป็นเหล็กมุงด้วยกระเบื้องซีเทคโมเนียสีน้ำเงินเข้ม

ข. พื้น โดยทั่วไปมีการใช้พื้นกรวดล้างและกระเบื้องเป็นวัสดุปูพื้น ภายในห้องพักเป็นไม้สัก

ค. ผ้าม่าน ลักษณะทั่วไปของผ้าม่านอาคาร เป็นผ้าม่านก่ออิฐฉาบปูนทาสี

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

การจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานของโครงการในการใช้ระบบต่าง ๆ นั้น ยังไม่ปรากฏเด่นชัดมากนัก ส่วนหนึ่งที่พบเห็นได้คือ การใช้ประโยชน์จากธรรมชาติในการสร้างสภาวะน่าสบายแก่อาคารและบริเวณรอบข้าง กล่าวคือ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำขนาดใหญ่และประโยชน์จากต้นไม้ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับอาคาร

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำที่ใช้ทั้งหมดภายในโครงการ ได้มาจากบ่อน้ำบาดาลภายในโครงการ ระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบรวม (central system) โคลนน้ำทิ้งทั้งหมดมาบำบัดในบ่อเติมอากาศ (activated sludge process) น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะนำกลับมาใช้ประโยชน์ในการรดต้นไม้ในโครงการต่อไป

ภาพที่ 3.34: (บน) ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารห้องพักริมน้ำ
(ล่าง) ลักษณะทางสถาปัตยกรรมและการจัดภูมิทัศน์

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะมีการใช้ระบบแยกประเภทวัสดุ คือ นำส่วนที่นำไปใช้ซ้ำออก (recycling) โดษยะส่วนหนึ่งจะถูกนำไปกำจัดโดยเทศบาลต่อไป

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่มีผลบังคับใช้ต่อโครงการนี้คือ พ.ร.บ. ควบคุมอาคารของกระทรวงมหาดไทย และ พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางกายภาพและตรวจสอบผังบริเวณของโครงการ พบว่า ระยะถอยร่นของอาคารถือตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่กฎหมายบังคับใช้ อาคารส่วนใหญ่จะปลูกสร้างในบริเวณที่ 2 (ระยะห่างจากชายฝั่งทะเล 50 เมตร)

ข. ความสูงของตัวอาคาร

อาคารส่วนใหญ่มีความสูงไม่เกิน 3 ชั้น ตามที่กฎหมายกำหนด ความสูงของอาคารในบริเวณที่ 2 พบว่า อาคารมีความสูงไม่เกิน 12 เมตร และอาคารในบริเวณที่ 3 (ระยะห่างจากฝั่งทะเล 150 เมตร) พบว่า อาคารมีความสูงมากกว่า 12 เมตร

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจผังบริเวณ พบว่า สัดส่วนของพื้นที่ว่างมีประมาณ 70% ของพื้นที่ทั้งหมด โดยเป็นส่วนของทะเลสาบขนาดใหญ่และพื้นที่สีเขียวของโครงการ ซึ่งพื้นที่ว่างดังกล่าวเกินมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ พื้นที่ดังกล่าวต้องมีพื้นที่ว่างไม่น้อยกว่า 50%

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการขนาดใหญ่ ดังนั้น จึงต้องทำการศึกษาและจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อทางราชการก่อนดำเนินการก่อสร้างอาคารตามที่กฎหมายกำหนด

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจ พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่ได้จากท้องถิ่นน้อยมาก แรงงานก่อสร้างก็เป็นบริษัทผู้รับเหมาจากส่วนกลาง การดำเนินการมีการว่าจ้างพนักงานภายในท้องถิ่นประมาณ 30% ของพนักงานทั้งหมด

3.1.9 โรงแรม เจดีย์ (พันตรีเดิม)

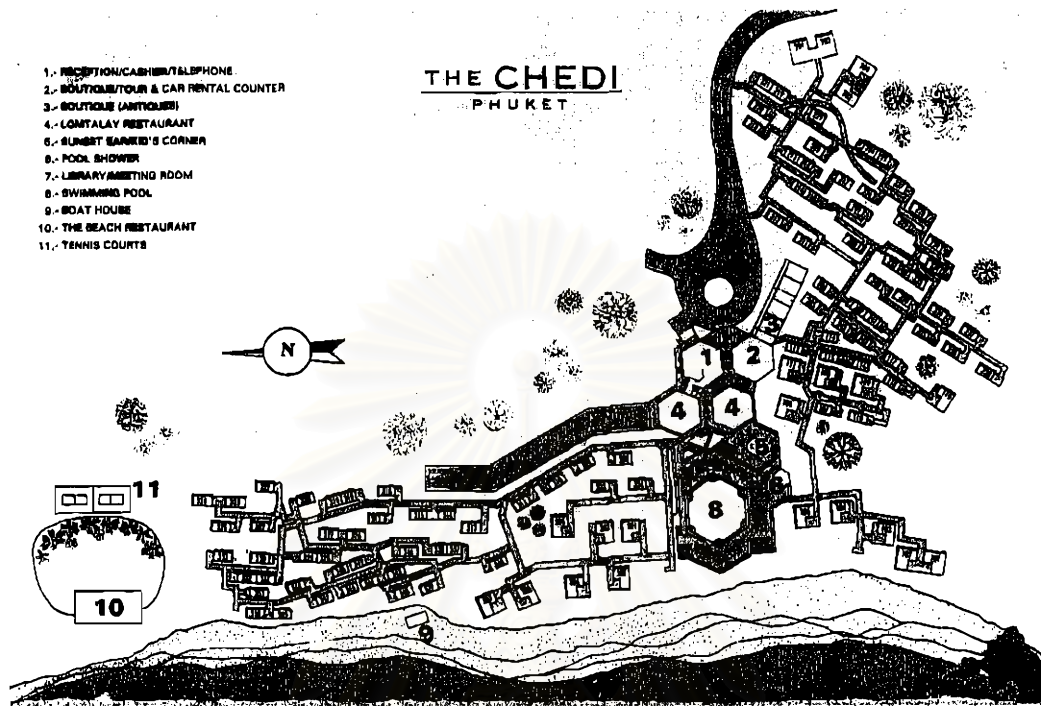
- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

โรงแรม เจดีย์ (พันตรีเดิม) เป็นโครงการที่ได้รับรางวัลชมเชยจากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ปี พ.ศ. 2527 ออกแบบสถาปัตยกรรมโดย บริษัท แสบบิตา จำกัด ประกอบด้วยห้องพักจำนวน 110 ห้อง โดยแบ่งเป็นแบบ Superior จำนวน 89 ฐานิต และแบบ Cottage จำนวน 21 ฐานิต ตั้งอยู่บริเวณหาดพันตรี (เขตที่ดินติดกับโครงการ โรงแรม อมรินทร์) จังหวัดภูเก็ต

- การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

เนื่องจากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่เป็นดงมะพร้าว มีความลาดชันลงสู่ทะเล ดังนั้นการจัดกลุ่มอาคารจึงเป็นแบบกระจายตัว อาคารส่วนต้อนรับและที่จอดรถ ตลอดจนส่วน Front office ตั้งอยู่ติดกับทางเข้าของโรงแรม ส่วนห้องพักวางแบบกระจายตัวอยู่ท่ามกลางต้นไม้ เชื่อมต่อแต่ละหลังโดยสะพานทางเดินแบบไม่มีหลังคาคลุม

ภาพที่ 3.35: แสดงผังบริเวณ และลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร

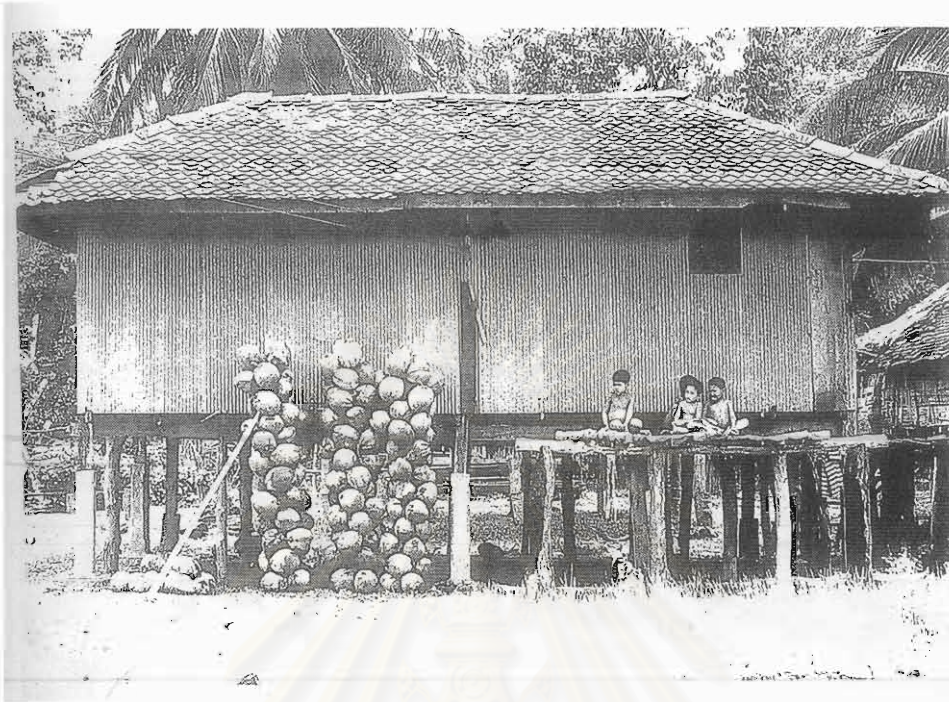
(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า อาคารโดยรวมเป็นอาคารสูงชั้นเดียว (ยกเว้น ส่วนภัตตาคารสูง 2 ชั้น) อาคารห้องพักเป็นแบบบังกาลิอันเดียวยกพื้น หลังคาทรงปั้นหยา รูปทรงของอาคารกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นดงมะพร้าว จุดเด่นของสถาปัตยกรรม คือ การใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นผสมผสานกับวัสดุที่ถาวร

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า รูปแบบสถาปัตยกรรมของห้องพักเป็นอาคารชั้นเดียวยกพื้น หลังคาทรงปั้นหยา ซึ่งพบได้ทั่วไปในลักษณะของบ้านเรือนไทยแบบภาคใต้ (ดูภาพ 3.36)

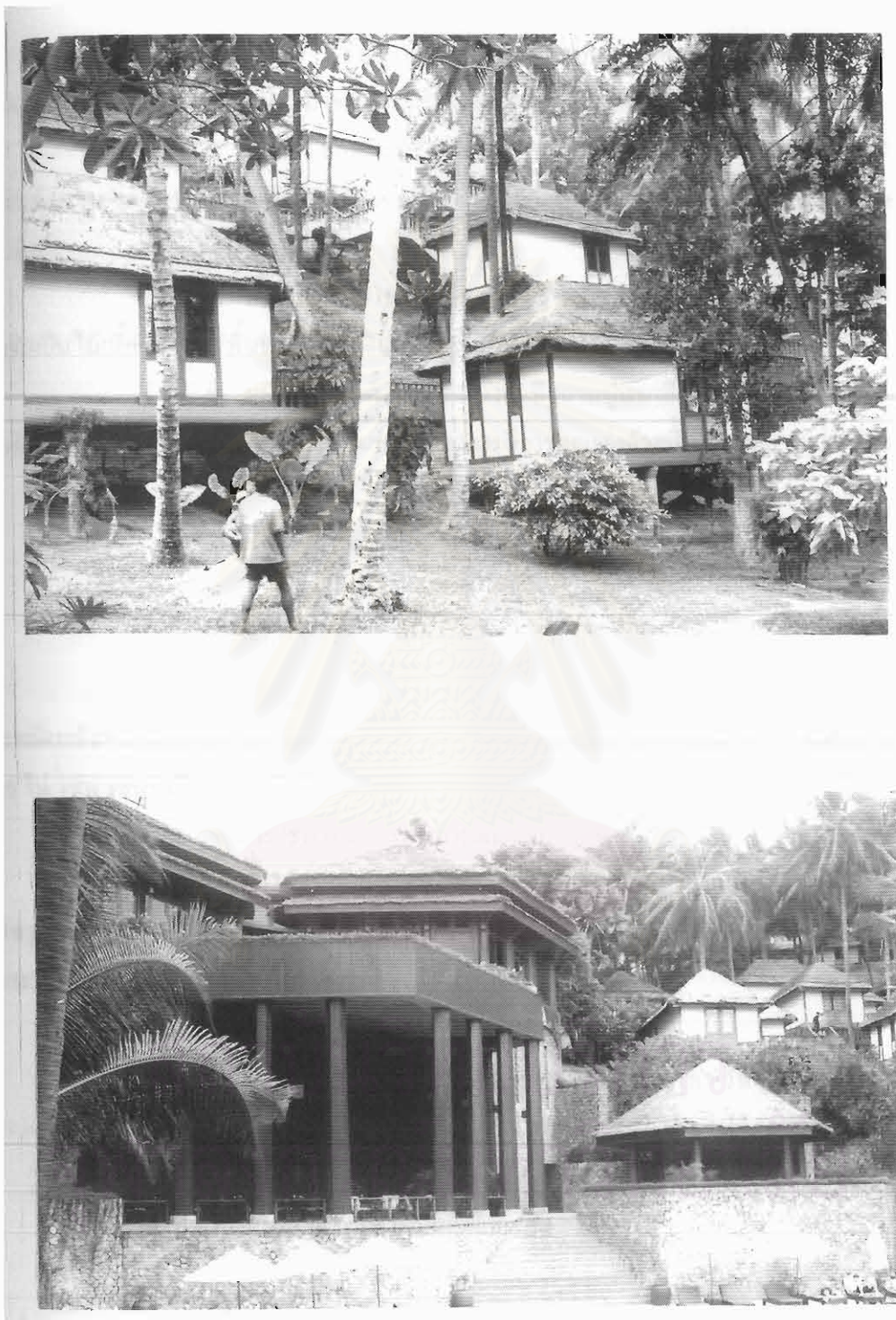
ภาพที่ 3.36: แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมของบ้านเรือนไทยแบบภาคใต้ (เขต รัตนจรณะ และคณะ, 2537: 12)

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการมีการใช้ประโยชน์จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ซึ่งเป็นดงมะพร้าวและต้นไม้ใหญ่ในการจัดภูมิทัศน์ มีการตกแต่งเพิ่มเติมในส่วนของสระบัวด้านหน้า และสวนต้อนรับ โดยใช้ไม้ดอกและไม้พุ่มเตี้ย ซึ่งปลูกแซมระหว่างอาคารและต้นไม้เดิม

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การออกแบบตกแต่งภายในส่วนต้อนรับและภัตตาคารเน้นการเชื่อมต่อระหว่างภายในกับภายนอกอาคาร ซึ่งเป็นแบบเปิดเน้นความเรียบง่าย การตกแต่งใช้ไม้เป็นหลัก ส่วนห้องพักก็ใช้ไม้ และวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น โดยมีการใช้ไม้ไผ่อัดเป็นส่วนตกแต่งเน้นบรรยากาศของการพักผ่อนอย่างแท้จริง

ภาพที่ 3.37: (บน) แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมของสวนห้องพัก
(ล่าง) แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมโดยรวมมองจากชายหาด

(5) วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นระบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงสร้างบางส่วนเป็นไม้ เช่น โครงสร้างของหลังคา เป็นต้น

ก. หลังคา ลักษณะหลังคาเป็นแบบปั้นหยา มีชายคายื่นยาว หลังคามุงด้วยหญ้าคา ส่วนหลังคาของภัตตาคารจะมุงแผ่นกันซึมก่อนแล้วทับด้วยหญ้าคาอีกชั้นหนึ่ง เพื่อความสะดวกในการซ่อมบำรุง

ข. พื้น พื้นภายในของส่วนต้อนรับจะเป็นแกรนิตแบบด้าน ส่วนภายในของห้องพักเป็น ไม้เนื้อแข็ง และพื้นทางเดินทั่วไปเป็นคอนกรีตสลับกรวดล้าง

ค. ผนัง โดยทั่วไปเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนทาสี แต่งแนวผนังด้วยไม้ ผนังของส่วนต้อนรับเป็นแกรนิตชนิดด้าน ผนังของส่วนภัตตาคารมีการตกแต่งด้วยหินภูเขาและตกแต่งด้วยไม้ซ้อมลิ

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดในด้านการออกแบบเกี่ยวกับงานระบบ ซึ่งระบบต่าง ๆ ที่พบเห็นเป็นระบบทั่ว ๆ ไป เช่น ระบบปรับอากาศก็เป็นแบบ *split type*

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำใช้ทั้งหมดภายในโครงการ ได้มาจากบ่อน้ำบาดาล ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียก็เป็นระบบรวม (*central system*) โดยนำน้ำทิ้งทั้งหมดมาบำบัดในบ่อเดิมอากาศและน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะนำกลับมาใช้รดต้นไม้ในโครงการ

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะได้ใช้ระบบแยกประเภทวัสดุหรือระบบหมุนเวียน (*recycling system*) โดยมีรถขององค์การบริหารส่วนตำบลมารับไปจัดการอีกทอดหนึ่ง

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากโครงการนี้เป็นการปรับปรุงโครงการ โรงแรมพันทิริคิม ดังนั้น การเว้นระยะห่างจากชายฝั่งทะเลจึงใช้ข้อกำหนดของ พ.ร.บ. ควบคุมอาคารของกระทรวงมหาดไทย นอกจากนี้โครงการยังได้มีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อทางราชการที่เกี่ยวข้องด้วย

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางภาพถ่ายและตรวจสอบผังบริเวณ พบว่า อาคารมีระยะถอยร่น และปลูกสร้างในบริเวณที่ 2 และบริเวณที่ 3 (ห่างจากชายฝั่งทะเลเป็นระยะ 50 เมตร และ 150 เมตร ตามลำดับ)

ข. ความสูงของตัวอาคาร

ในบริเวณที่ 2 สามารถก่อสร้างอาคารได้สูงถึง 12 เมตร แต่สำหรับโครงการนี้ เน้นความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยรวมจึงทำอาคารชั้นเดียวประเภท *Low - rise Bungalow* และอาคารสูงไม่เกิน 2 ชั้นเท่านั้น

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจผังบริเวณ พบว่า สัดส่วนพื้นที่ว่างของโครงการมีมากกว่า 60% (กฎหมายกำหนดให้ในบริเวณที่ 2 ต้องมีพื้นที่ว่างเท่ากับ 50% และในบริเวณที่ 3 ต้องมีพื้นที่ว่างเท่ากับ 30%)

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากโครงการนี้มีจำนวนห้องพักมากกว่า 80 ห้อง ดังนั้น จึงต้องมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายกำหนด

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจทางภาพถ่าย พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ แรงงานก่อสร้างก็เป็นแรงงานในท้องถิ่น ในด้านการบริหารก็มีนโยบายในการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นวัสดุในท้องถิ่น รวมทั้งการว่าจ้างพนักงานก็เป็นคนในท้องถิ่นมากกว่า 60% อีกด้วย

3.1.10 โรงแรม อัมรินทร์

- รายละเอียดทั่วไปของโครงการ

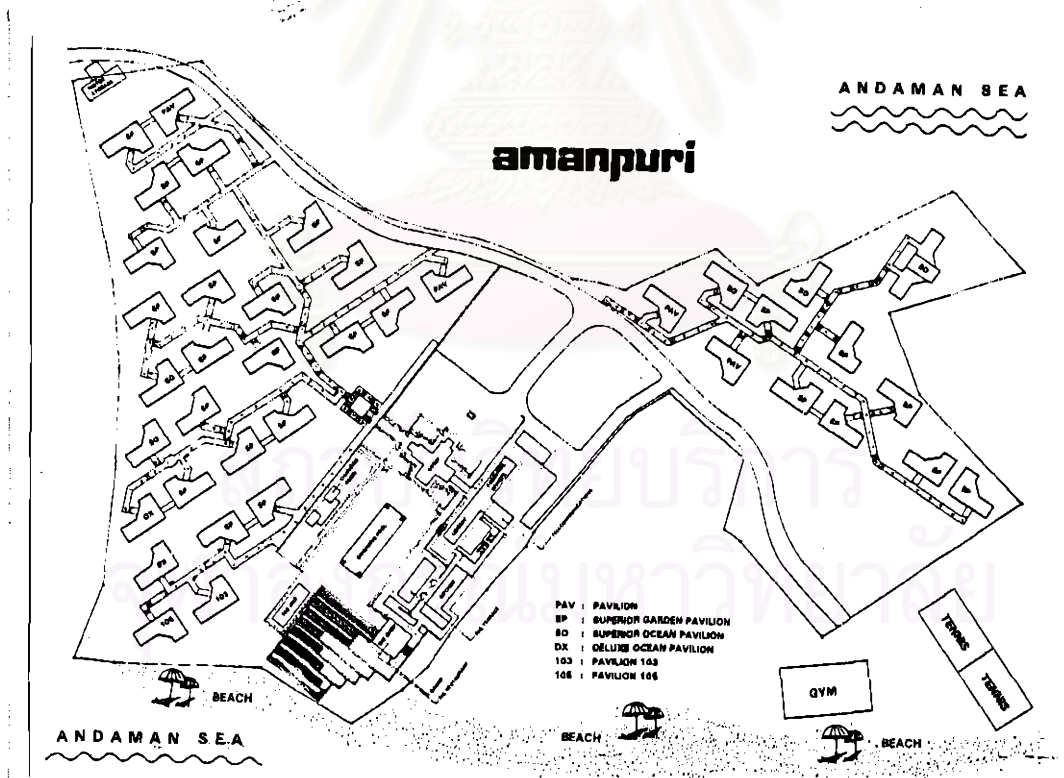
โรงแรม อัมรินทร์ เป็นโครงการโรงแรมระดับ 5 ดาว ที่มีลักษณะไทยเป็นที่ยอมรับในคุณค่าทางสถาปัตยกรรม โดยได้รับการกล่าวถึงจากสถาปนิกและนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ตั้งอยู่บริเวณหาดพันทรี (ใกล้อ่าวสุรินทร์) จังหวัดภูเก็ต เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เจ้าของโครงการเป็นชาว

อินโดนีเซีย โครงการนี้เป็นหนึ่งในเครือโรงแรม Amanresort ออกแบบสถาปัตยกรรมโดย บริษัท เอ็ม เอ็น แอนด์ แอสโซซิเอท จำกัด ประกอบด้วยห้องพักแบบ Pavilion จำนวน 40 ยูนิต

• การวิเคราะห์ลักษณะกายภาพ และข้อมูลทั่วไปจากการสำรวจที่เกี่ยวข้องกับลักษณะสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน

(1) การวางผังและลักษณะกายภาพของที่ตั้ง

โครงการตั้งอยู่ที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 35 เมตร ลาดลงสู่ทะเล พื้นที่ส่วนต้อนรับตั้งอยู่บนส่วนที่ราบที่สุดของโครงการ รวมทั้งส่วนจอดรถ ส่วน Front office และส่วนภัตตาคารขนานข้างอยู่กับส่วนต้อนรับ ส่วนบ้านพักวางแบบกระจายตัวเชื่อมด้วยทางเดินแบบไม่มีหลังคาคลุม (เป็นแบบสะพานทางเดิน) ซึ่งกระจายตัวอยู่ในพื้นที่สภาพดั้งเดิมที่เป็นสวนมะพร้าว จุดเด่นของโครงการ คือ การวางผังที่ไม่มีการทำลายสภาพดั้งเดิม โดยการแทรกตัวอาคารระหว่างต้นมะพร้าวค้ำกล่าว

ภาพที่ 3.38: แสดงผังบริเวณโครงการ และลักษณะการจัดกลุ่มอาคาร

(2) สถาปัตยกรรมและการออกแบบ

ก. ลักษณะทั่วไปของสถาปัตยกรรมและการออกแบบ

จากการสำรวจทางอากาศภาพ พบว่า อาคารโดยรวมของโครงการ รูปแบบสถาปัตยกรรมทั้งโครงการเป็นทรงไทย บ้านพักเป็นแบบเรือนไทยเดิม ยกพื้นสูง อาคารส่วนต้อนรับเป็นแบบทรงไทยเดิมจตุรมุข

ข. การสะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น

จากการสำรวจทางอากาศภาพ พบว่า อาคารของโครงการสะท้อนสถาปัตยกรรมไทยประเพณี ดังนั้น รูปแบบจึงไม่สะท้อนสถาปัตยกรรมดั้งเดิม หรือเอกลักษณ์ท้องถิ่น (ดูภาพ 3.39)

ภาพที่ 3.39: แสดงลักษณะทางสถาปัตยกรรมของเรือนไทยเดิม (ฤทัย ใจจงรัก, 2539: 78)

(3) ภูมิสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์

จากการสำรวจทางอากาศ พบว่า โครงการมีการใช้ประโยชน์จากสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ซึ่งเป็นดงมะพร้าวและต้นไม้ใหญ่ในการจัดภูมิทัศน์ โดยมีการปลูกแซมด้วยต้นไม้ประเภทไม้ดอกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีการนำอ่างบัวมาใช้ในการจัดภูมิทัศน์อีกด้วย

(4) สถาปัตยกรรมภายใน และการออกแบบตกแต่งภายใน

การตกแต่งภายในส่วนต้อนรับและส่วนภัตตาคาร เน้นการเชื่อมต่อของบรรยากาศระหว่างภายในและภายนอกอาคารซึ่งเป็นแบบเปิด งานตกแต่งภายในส่วนต้อนรับและภัตตาคารจะใช้ไม้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากความลงตัวของโครงสร้าง และงานตกแต่งภายในส่วนห้องพักก็เป็นลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ เน้นความลงตัวโดยการใช้ไม้สักและประดับด้วยไม้แกะสลัก รวมถึงเครื่องประดับแบบไทย ๆ

(5) วัสดุ และเทคโนโลยีการก่อสร้าง

ระบบโครงสร้าง เป็นระบบเสาและคาน โครงสร้างโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก งานส่วนใหญ่มีการเตรียมการมาก่อนและนำมาประกอบในที่ที่สามารถทำงานได้ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป

ก. หลังคา เป็นหลังคาทรงไทย จั่วสูงมีปีกนก ความลาดเอียงของหลังคาสูงชัน มีปั้นลม มีเหงา หน้าจั่วไม้ตีทางตั้ง มีชายคาชั้นรอบอาคาร หลังคามุงด้วยกระเบื้องดินเผาชนิดทางมนสีเทา

ข. พื้น โดยทั่วไปจะเป็นไม้ รวมทั้งส่วนต้อนรับและภัตตาคาร พื้นภายนอกเป็นกรวดล้าง ส่วนพื้นทางเดินทั่วไปจะเป็นทรายล้าง

ค. ผนัง ผนังโดยทั่วไปของอาคารเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนทาสี ส่วนผนังกันดินและผนังบางส่วนของส่วนต้อนรับ บันได และกำแพงทั่วไป เป็นหินภูเขาจัดเรียงอย่างมีระเบียบ สวยงามและเป็นกระเบื้องดินเผาในตัว

(6) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

ก. ระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน

จากการสำรวจทางกายภาพ พบว่า โครงการไม่มีระบบการจัดการเพื่อการประหยัดพลังงานที่เด่นชัดในด้านการออกแบบงานระบบ ซึ่งระบบต่าง ๆ ที่พบเห็นเป็นแบบที่พบเห็นโดยทั่วไป เช่น ระบบปรับอากาศที่เป็นแบบ *split type*

ข. การใช้น้ำและระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำใช้ทั้งหมดภายในโครงการเป็นน้ำที่ซื้อมาจากโรงงานเอกชน ดังนั้น จึงมีนโยบายประหยัดในการใช้น้ำ ส่วนระบบบำบัดน้ำเสียเป็นแบบรวม (*central system*) โดสน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วจะมีการนำกลับมาใช้รดต้นไม้ในโครงการ

ค. ระบบการกำจัดขยะ

ระบบการกำจัดขยะมีการใช้ระบบแยกประเภทวัสดุ คือ นำส่วนที่นำไปใช้ออก (*recycling*) โดขจะมีรถขยะของเทศบาลนำไปกำจัดอีกทอดหนึ่ง

(7) กฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

โครงการนี้ได้ออกแบบตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคารของกระทรวงมหาดไทย ที่ประกาศใช้สำหรับอาคารที่ปลูกสร้างชายทะเล ของจังหวัดภูเก็ต

ก. ระยะถอยร่นของตัวอาคาร

จากการสำรวจทางกายภาพและตรวจสอบผังบริเวณ พบว่า อาคารปลูกสร้างมีระยะถอยร่นจากชายฝั่งทะเลตามมาตรฐานที่ประกาศใน พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร

ข. ความสูงของตัวอาคาร

อาคารทั้งหมดภายในโครงการเป็นอาคารชั้นเดียว เมื่อมองจากชายทะเลแทบจะมองไม่เห็น เนื่องจากมีต้นไม้เป็นแนวกำบัง

ค. สัดส่วนของพื้นที่ว่าง

จากการสำรวจผังบริเวณ พบว่า สัดส่วนพื้นที่ว่างของโครงการมีมากกว่า 70% ซึ่งตามที่กฎหมายกำหนด ได้กำหนดให้พื้นที่ว่างในบริเวณที่ 2 ต้องมีที่ว่างอย่างน้อย 50%

(8) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากโครงการนี้มีห้องพักเพียง 40 ฐานเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่ต้องมีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอต่อทางราชการ

(9) การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

จากการสำรวจ พบว่า การออกแบบมีการใช้วัสดุที่ได้จากท้องถิ่นน้อยมาก แรงงานก่อสร้างก็เป็นบริษัทผู้รับเหมาจากส่วนกลาง การดำเนินการและการจ้างงาน พบว่า มีการใช้พนักงานภายในท้องถิ่นในสัดส่วนที่ต่ำมาก

ภาพที่ 3.40: แสดงทัศนยะสถาปัตยกรรม และการจัดภูมิทัศน์โดยรวมของโครงการ